

БЪЛГАРСКА
МИННО-ГЕОЛОЖКА
КАМАРА

ГОДИШЕН БЮЛЕТИН 2022

МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ

ГОДИШЕН БЮЛЕТИН

2022

БЪЛГАРСКА
МИННО-ГЕОЛОЖКА
КАМАРА

СЪДЪРЖАНИЕ

ДЕЙНОСТ НА БМГК | 6

Българска минно-геоложка камара | 7

Дейност през 2021 | 8

МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ | 14

Състояние на отрасъла през 2021 | 15

Нови технологии и модернизация в бранша | 18

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ | 24

Заетост и работна заплата | 25

Образование и подготовка на кадри | 27

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА | 32

Инвестиции в опазване на околната среда | 33

Успешни проекти за опазване на околната среда | 34

БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ | 38

Травматизъм в бранша | 39

Добри практики по БЗР | 40

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ | 42

ГОДИШНИНИ | 48

70 години „Мини Марица-изток“ –

История на открития възгледобив в страната | 49

КОНТАКТИ | 50

Ръководство на БМГК | 50

Членове на БМГК | 52

Уважаеми колеги и партньори,

Дами и господа,

С удоволствие Ви представям най-новото издание на Годишния бюлетин на Българска минно-геоложка камара за състоянието минерално-суровинния отрасъл в България.

Чрез този бюлетин ви запознаваме с резултатите, постигнати в бранша през изминалата година, както и някои от по-важните проекти и инициативи в сектора, доказващи напредъка и постиженията в областта на добива и преработката на полезни изкопаеми. Всеки един от тези успехи е крачка към бъдещето и показва нашия стремеж да се развиваме, да надграждаме и да споделяме ползите от дейността си с обществото.

През изминалата година се сблъскахме с редица предизвикателства – обща политическа и икономическа несигурност, високи цени на електроенергията за бизнеса, както и отшумяващи последици от Ковид пандемията, свързани най-вече с веригите на доставки. Въпреки това, успяхме да поддържаме високи темпове на растеж, да инвестираме в модернизация, да запазим работните си места и да подпомагаме регионите. По този начин отново доказахме колко силна и жизнеспособна е минната индустрия, като се надяваме това да

отхвърли всякакви съмнения относно нейното стратегическо значение и да зададе посоката на държавна политика спрямо отрасъла.

За Българската минно-геоложка камара годината бе важна от гледна точка на законодателството, регулиращо дейността на бранша. Взехме активно участие в дискусиите по промени в нормативната база, за да се уверим, че държавната политика следва Националната стратегия за развитие на отрасъла, приета през 2015 г. Удовлетворени сме, че срещнахме разбиране от страна на ресорните институции и най-вече Единния орган за управление на подземните богатства – Министерство на енергетика. Благодарни сме и за подкрепата на нашите партньори от работодателските, синдикалните и научни организации, с които споделяме общи цели и посока. Предстои ни още много работа и се надявам, че ще продължим успешно да защитаваме позициите си и интересите на бранша в името на една по-силна и по-конкурентна икономика.

Като браншова организация, Българската минно-геоложка камара ще продължи и занапред да работи активно за развитието на тази стратегическа индустрия. Ще запазим добрия диалог с всички заинтересовани страни и ще подкрепяме нашите членове в усилията им да създават устойчив бизнес. Преди всичко, ще се стремим да запазим единството в бранша, следвайки девиза на нашата организация „Силни заедно“!

В навечерието на Деня на миньора – професионален празник на работещите в минерално-суровинната индустрия, желая здраве, сполука и вдъхновение на всички колеги и партньори и нека нашият патрон и покровител Св. Иван Рилски да ни води и закриля по пътя, който сме избрали!

На многая лета!

проф. дтн инж. Николай Вълканов
Председател на УС и на БМГК

ДЕЙНОСТ НА БМГК

БЪЛГАРСКА МИННО-ГЕОЛОЖКА КАМАРА

Българската минно-геоложка камара (БМГК) е национално представителна неправителствена организация на бизнеса в областта на добива на подземни богатства и свързаните с това дейности в България, учредена през 1991 г.

Членски състав на БМГК

БМГК е член на Българската стопанска камара (БСК), на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), на Европейската асоциация на минната промишленост, металните руди и промишлените материали (Евромин) и на Европейската асоциация за въглища и лигнити (Евракол). Българската минно-геоложка камара подкрепя Глобалния договор на ООН и е активен член на Българската мрежа на ГД на ООН.

БМГК обединява 120 дружества и организации от осем подбрана бранша: Добив на метални полезни изкопаеми, Добив на индустриални материали, Добив на нефт и природен газ, Въгледобив (твърди горива), Добив на инертни и строителни материали, Добив на скално-облицовъчни материали, Геология, Обслужващи бранша дейности – наука, инженеринг, минно строителство, търговия и др.

Членуващите фирми в БМГК осигуряват висока представителност на отрасъла – между 50% и 100% от всички компании, работещи в съответните подбрани браншове на добивния сектор.

МИСИЯ

Защитава интересите на своите членове в съответствие с принципите на пазарната икономика, устойчивото развитие, законосъобразността и етичните норми и стреми се към основната си визия.

ВИЗИЯ

Дългосрочно развитие като национално представителна браншова организация на предприемачите (работодателите) със значим принос за подобряване на бизнес условията за развитие на отрасъла и социално-икономическия просперитет на страната.

Девизът на БМГК „Силни заедно“ възпелва подхода и практическите действия на сдружението за единство и съпричастност, както към мисията на Българска минно-геоложка камара и бранша като цяло, така и категорична подкрепа към всеки нуждаещ се член на Сдружението, който изповядва неговите принципи.

ЦЕЛИ

- Да съдейства и подпомага процесите по ускоряване прехода към пазарна икономика в бранша;
- Да подпомага, представява и защитава интересите на своите членове;
- Да оказва целенасочено въздействие за ускоряване процесите на реструктуриране в бранша;
- Да съдейства и подпомага ефективно членовете си в процесите по осъществяване на приватизацията в бранша;
- Да съдейства за привличането на чуждестранни инвестиции в производствените и обслужващи сектори в бранша;
- Да подпомага членовете си при модернизацията на предприятията и при обезпечаването на безопасни и здравословни условия на труд, съвременно техническо и технологично ниво и екологично чиста работна среда;
- Да разработва програми и съдейства за постигане на висок професионализъм и авторитет на управленския потенциал на своите членове.

В изпълнение на мисията на Българска минно-геоложка камара за защита на интересите на своите членове чрез постигане на заложените цели, Сдружението и всеки един от неговите членове спазва **основните принципи** на пазарната икономика, устойчивото развитие, законосъобразността и етичните норми – основа на ценностната система на Сдружението.

ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2021

ЗАКОНОДАТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ

Основната дейност на БМГК в областта на законодателната уредба през 2021 г. бе акцентирана върху Закона за изменение и допълнение на **Закона за подземните богатства**. Целта на обсъжданите промени е подобряване на нормативната рамка, засягаща минерално-суровинния отрасъл, включващ процесите на търсенето и проучването, добива и преработката на подземните богатства. През годината се проведе множество срещи с представители на специализирана администрация на Министерски съвет, Министерство на енергетиката и Министерство на финансите във връзка и по повод обсъждания на поднормативни документи към закона като Наредбата за минималните размери на концесионните възнаграждения и Наредба за контрола.

БМГК продължи да настоява и през изминалия период за изчистване на несъвместимостта и противоречията в **Закона за биологичното разнообразие**, касаещи режима на Защитените зони, които създават проблеми и на практика са пречка за развитие на процесите по търсене и проучване и реализиране на концесионни права.

Друг нормативен акт, който има пряко приложение и отношение, за процесите по търсене, проучване и добив на подземни богатства е **Законът за горите**. По тази

причина БМГК целенасочено следи предложенията за изменение и допълнение на този нормативен акт. В края на 2020 г. за обсъждане бе представен Закон за изменение и допълнение на Закона за горите, по който БМГК изрази становище за една конкретна част от документа, засягаща бранша. Продължава диалога на експертно ниво за намаляване на допълнителната административна тежест, с която е натоварен добивния сектор с предлаганите промени. Актуален е въпросът, за облекчаване на процедурата за придобиване на права за търсещо/проучвателни работи. Продължителните срокове и документи не са обосновани от целта, която трябва да се постигне и се създават ненужни административни препятствия.

БМГК работи активно и за подобряване на **нормативната база по здраве и безопасност**, в т.ч. изготвения от Минпроект и БМГК проект на Правилник за безопасност и здраве при открит добив на полезни изкопаеми, който бе разгледан в отрасловия съвет по Условия на труд и предстои да бъде обсъден на съвместна среща с представители на ИА ГИТ във връзка с предложени изменения. Очаква се обнародване на проекта на Правилник за безопасни и здравословни условия на труд при подземен добив, който премина разглеждане на Отрасловия съвет по Условия на труд. По отношение на минно-спасителната дейност, БМГК успя да събере значителен обем информация относно прилагани в Европа добри практики и чрез своите специалисти има готовност да се включи в процес по актуализиране на нормативната уредба в тази област.

ПАРТНЬОРСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

За постигане на целите си като браншова организация, защитаваща интересите на минерално-суровинния отрасъл в България, БМГК винаги е взаимодействала успешно с всички заинтересовани страни.

Камарата поддържа активен диалог с всички институции, регулиращи дейността на компаниите от бранша, като най-интензивно бе взаимодействието с Министерство на енергетиката като Единен орган за управление на подземните богатства. През периода бяха осъществени и редица срещи с МОСВ по проблеми, свързани с трудностите на концесионерите за работа при настоящата нормативна уредба.

БМГК продължава да е важна част от тристранния диалог на ниво БСТС и ОКУТ. Сдружението участва в Консултативния съвет за Индуриална стабилност към Министерство на икономиката, както и в Националния икономически съвет към същото министерство. Камарата участва и в проектът на ДИКОН за даване на предложения за подобряване на управлението на защитените зони. Успешно бе и сътрудничеството с национално-представените работодателски организации, което се изрази в различни съвместни проекти и инициативи в полза на бизнеса.

През периода БМГК и нейните членове активно подкрепяха и участваха в ежегодните научно-техническите конференции на НТС по МДГМ, които разглеждат новостите в науката и практиката в минния бранш. Камарата работи активно и с Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ по различни съвместни инициативи – научни форуми, популяризиране на научни разработки, събития, подкрепя за млади учени и стипендии за отличили се студенти. През изминалата година БМГК продължи активното си сътрудничество с Евромин и Европейската конфедерация за минерални суровини EUMICON. Ръководството на Камарата взе участие в ежегодните събития на европейските организации, проведени онлайн през 2021 г., за обсъждане най-важните въпроси от дневния ред на добивния отрасъл, включително политиките и промените в нормативната база за бранша. Тези участия допринесоха и за осъществяването на полезни контакти и бъдещи партньорства.

Съвместно с Евромин и българските евродепутати, през 2021 г. БМГК инициира спешни действия във връзка пленарно гласуване по Докладът на Комисията по индустрия, изследвания и енергия (ITRE) „Европейска стратегия за критично важни суровини“. Те касаеха изменения относно пълно ограничаване на добивна дейност в защитени зони, които са от изключително важно значение не само за българската, но и за европейската минна индустрия.

ПРОЕКТИ

АНАЛИЗ НА КОНЦЕСИОННАТА ПОЛИТИКА

През 2021 г. БМГК, съвместно с МГУ „Св. Иван Рилски“, БМГК, Адвокатско дружество „Андрей Делчев и партньори“ и „БИМ Консултинг“ ООД, приключи изпълнението на обществена поръчка с предмет „Изготвяне на анализ на българската и на европейските практики в областта на природните ресурси и на концепция за възможните решения за подобряване на концесионната политика“ по Проект BG05SFOPR001-2.011 „Усъвършенстване на концесионната политика“, финансиран от Оперативна програма: „Добро управление“. Обществената поръчка е с Възложител Министерски съвет.

Проектът беше изпълнен на два основни етапа: Етап 1 – Изготвяне на анализ на българската и на европейската практика в областта на природните ресурси – подземни богатства и Етап 2 – Разработване на концепция за възможни решения за подобряване на концесионната политика за подземни богатства в Република България.

Като част от дейностите на проекта са проучени редица нормативни и стратегически документи, включени в Документния обхват на обществената поръчка (европейски директиви и национално законодателство). На база на анализ на основните нормативни и ненормативни документи е очертана правна рамка на дейностите, свързани с търсенето, проучването и добива на подземни богатства, като са обсъдени установените пропуски и несъответствия и са формулирани препоръки за тяхното преодоляване.

В съответствие с Техническото предложение е проучено законодателството на 7 държави-членки на Европейския съюз: Германия, Финландия, Полша, Ирландия, Португалия, Хърватия и Румъния. Въз основа на анализ на установените нормативни актове и добри практики и оценка на възможността за тяхната приложимост в страната, са изготвени съответните изводи относно възможността и подходящите начини за възприемане на практиката на проучените държави за преодоляване на констатираните слаби страни в нормативната уредба и практиката в Република България.

Проучването на актовете на правото на ЕС, релевантни към дейностите по търсене, проучване и добив на подземни богатства, и на съдебните казуси пред Съда на ЕС, е изпълнено от екипа на обединението едновременно с дейностите по проучването на националното законодателство и законодателството и практиките на държавите-членки като изводите от това проучване са използвани при изготвянето на предложенията за преодоляване на констатираните слаби страни.

В рамките на проекта се проведе обществено обсъждане за установяване на нагласите на бизнеса и на обществото по установените в разработената Концепция възможни решения за подобряване на концесионната политика за подземните богатства, на която присъстваха заинтересовани страни – представители на ресорните за бранша институции на национално и регионално ниво, представители на науката и бизнеса в областта на добивните дейности.

В резултат от дейностите по проекта е изготвен Анализ на българската и на европейски практики в областта на подземните богатства, който е одобрен и предаден в срок на възложителя.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

През изминалата година БМГК приключи работата си по проект „Разработване на нов модел за управлението на човешките ресурси с цел развитие на устойчив социален капитал“, изпълняван от КРИБ в рамките на процедура „Съвместни дейности на социалните партньори“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.

Целта на проекта е чрез съвместни действия на социалните партньори – партньори по проекта, да спомогне за адаптацията на целевите групи по процедурата – работодатели и заети лица, към условията на труд и икономическата среда, вследствие на икономическото реструктуриране, както и за подобряване на състоянието на работещите и работната среда.

Дейностите по проекта са насочени към разработване и внедряване на нов модел за управление на човешките

ресурси, с цел развитие на устойчив социален капитал. Сред специфичните цели на проекта бяха преодоляване на предизвикателствата пред работодателите по отношение управлението на човешките ресурси, породени от засилващото се текучество, негативните демографски тенденции, застаряването на работната сила; осигуряване и поддържане на работна среда, съобразена със специфичните потребности на различните генерации заети лица и оптимизираща възможностите за работа на заети лица от всяка възраст, както и специално внимание на човешките ресурси над 54 г. възраст.

В рамките на проекта, БМГК извърши широко проучване сред компаниите от сектор „Добивна промишленост“ на състоянието на работната среда, резултатите от което послужиха за анализ и по-нататъшни дейности по проекта – изготвяне на нов модел за управление на ЧР, пилотно въвеждане и междинна оценка на модела, прецизиране и внедряване на модела в предприятия, пилотни обучения на екипи за внедряване, мерки и действия за подобряване на социалния диалог; информационен масив с електронно съдържание.

ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ

През 2021 г. БМГК стартира работа по нов проект, в партньорство с Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, а именно „Разработване на нови модели за дигитални умения в отговор на предизвикателствата на бъдещия пазар на труда“ финансиран от Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, по процедура BG05M9OP001-1.128 – Развитие на дигиталните умения – Компонент 2. Изпълнението на проекта стартира на през м. септември.

Общата цел на проекта е насочена към определяне на специфични нива на дигитални умения на заетите лица за изпълнението на оперативните им задачи, както и подпомагане на придобиването им, с цел посрещане на нуждите на пазара на труда и в съответствие с развиващите се дигитални технологии в отделните сектори на икономиката.

БМГК се включи чрез своите експерти в изпълнението на Дейност 1 от проекта „Изследване и анализ на потребностите от дигитални умения по икономически дейности въз основа на разработената методология“ и по-точно онлайн проучване сред заетите в добивните предприятия от добива на метални руди, добива на неметални материали и суровини и спомагателните дейности в добива. Предстои получената информация да бъде обобщена и обработена за нуждите на анализа.

СПИСАНИЕ „МИННО ДЕЛО И ГЕОЛОГИЯ“

През 2021 г. продължи активната работа по развитието на списание „Минно дело и геология“. В края на 2021 г. – на 17 декември, списанието навърши 75-години. По този повод бе поместен ретроспективен материал, проследяващ развитието на изданието. Статистиката показва, че през този период в списанието са публикувани над 12 000 авторски статии, неколкостранно повече съобщения за постиженията в наши и чуждестранни фирми, за събития и мероприятия в бранша, хиляди рекламни страници. По-рано през годината, годишнината бе анонсирана на конференция на НТС по МДГМ, като бе изнесена презентация, организиран щанд с броеве и банер. Поради пандемията от Ковид 19 не бяха проведени други планирани инициативи – тематични срещи и семинари.

През 2021 г. бяха отпечатани 10 броя, 3 от които сдвоени. Публикуват се предимно приложни авторски статии,

предлагащи решения на важни за бранша задачи. Особено внимание е отделено на популяризирането на млади учени Благодарение на успешно реализирания тематичен и бизнес план, списание „Минно дело и геология“ и електронният му сайт успя да запази и разшири обхвата на своите читатели и потребители на услуги. През изминалата година е увеличен броят на рекламни карета и страници, благодарение на добре организирана и проведена маркетингова стратегия. Като рекламодатели бяха привлечени значителна част от фирмите, предлагащи техника и консумативи за бранша. Редовно се поместват тематични обзори, представящи сравнителни характеристики и параметри на най-новите модели машини, съоръжения и консумативи на водещи световни марки с приложение в минерално-суровинния бранш. В рубриката „Библиотека“ на сайта, със свободен достъп и в пълен обем, посетителите могат да ползват авторски книги, издадени от БМГК Комерс. През 2021 г. бе реализирано едно издание.

През 2021 г. е важно да отбележим високите позиции, които уебсайтът на изданието запази. Потребителите през годината са 50 000 средномесечно, като дневно се осъществяват около 2000 посещения. От началото на пандемията през 2020 г., поради факта, че служителите на по-голямата част от логистичните фирми, обслужващи отрасъла и администрацията на производствените предприятия работят дистанционно, списанието се публикува online на интернет страницата на „Минно дело и геология“. Така се осигурява безопасна дигитална среда за читателите.

НОМЕ ПРОЕКТ – ХОЛИСТИЧНА ИНОВАЦИЯ ОТ РУДА ДО МЕТАЛ ЗА КРЪГОВА ИКОНОМИКА

През отчетната година, по покана на Дънди Прешъс Металс, БМГК се включи като подкрепящ партньор в международен проект ETN-Холистична иновация от руда до метал за кръгова икономика на Хелмолтския институт за ресурсни технологии, Фрайберг (Германия) по програма Хоризонт 2020. Ролята на БМГК участва в Консултативния съвет на проекта, в онлайн срещи, свързани с учебителни събития, каквито се планира да се проведат и в България.

Проектът представлява разработване на съвместна тренировъчна програма и обучение на 10 докторанти от различни държави чрез проучване и практическо разглеждане на три практически казуса (единият от които е мината Челопеч на ДППМ). Целта на обучението е възпитаване на ново поколение научни работници и инженери с интердисциплинарен умствен набор и стратегически лидерски качества. Научните цели на проекта са: геоминераложки модели, цифровизация на геоложките дейности, прогнозни геометалургични модели и оптимизация.

СЪБИТИЯ

ДЕН НА МИНЬОРА

През 2021 г. Националното честване на Деня на миньора, което се отбелязва по традиция на 18 август, премина под знака на 30-годишнината от учредяването на Българска минно-геоложка камара. Тържественото събрание събра стотици участници – представители на бранша и партньорски институции и организации. Официален гост на честването бе президента на Република България Румен Радев, който връчи на БМГК почетен знак по повод 30-годишнината за големия ѝ принос в минното дело.

По време на тържественото събрание председателят на БМГК представи традиционния обзорен доклад за състоянието на отрасъла за 2020 г., като изтъкна постиженията и успехите на Камарата през своята 30-годишна дейност.

По време на тържественото събрание, бяха връчени специални награди за принос към минната индустрия на ресорни държавни институции – Министерство на енергетиката, министерство на околната среда и водите, Министерство на труда и социалната политика, ИА Главна инспекция по труда, както и партньорски организации,

с които БМГК работи активно. Специални персонални награди получи проф. д-р инж. Цоло Вутов като почетен председател на НТС по МДГМ и почетен член на Управителния съвет на БМГК, и проф. д-р инж. Любен Тотев, заместник-председател на БМГК и ректор на МГУ „Св. Иван Рилски“ в периода 2011 – 2019 г. Наградени бяха първите учредители на БМГК – фирми и личности, участвали в създаването на браншовата организация. По време на тържествената церемония бяха отличени и най-добрите дружества в бранша в категориите „Най-добри резултати“, „Иновации“, „Безопасност и здраве“ и „Грижа за природата“ и „Корпоративна социална отговорност“

На събитието присъстваха ресорните за бранша държавни институции, научни институти и организации, областни управители и кметове на минни региони, дипломатически представители, фирми, ветерани от бранша и студенти.

ГОДИШНА СРЕЩА НА ЧЛЕНОВЕТЕ

През м. ноември се проведе традиционната годишна среща на членовете на БМГК в Боровец, заедно с общата среща на постоянните комисии. Събитието за десета поредна година събра над 60 участници – представители на членовете на мениджърско и на експертно ниво. Създава подходяща среда за запознаване между членовете, споделяне на общи проблеми и идеи и полезни контакти.

В рамките на програмата изпълнителния директор на БМГК и председателите на ресорните комисии отчетоха дейността на Камарата през годината и представиха основните проекти в различните направления на дейност – законодателство, околната среда, БЗР и комуникационни дейности.

По традиция, срещата завърши с обща вечеря и развлекателна програма за всички участници и гости в срещата с цел създаване на неформална среда и сближаване.

WEBIT - POWERS SUMMIT 2021

В края на 2021 г. БМГК се включи като институционален партньор в провеждането на поредното издание на фестивала Webit - Powers Summit 2021, по покана на организаторите на събитието. Форумът се състоя като част от глобалната импакт седмица на Webit от Маями.

БМГК взе участие по две от темите на програмата. Едната е Образование, в рамките на която председателят на БМГК представи състоянието, постиженията и предизвикателствата пред професионалното образование в минерално-суровинния отрасъл. Другата тема бе Зелена сделка, по време на която изпълнителния директор на БМГК запозна аудиторията с основните предизвикателства пред добивния отрасъл в контекста на Зелената сделка.

В събитието, като лектори и аудитория, взеха участие още лидерските екипи на всички парламентарно представени партии, техните експерти и младежки организации, в т.ч. министър-председателя Кирил Петков, министъра на енергетиката, както и редица други министри от новото правителство; лидери и представители на браншовите организации; топ представители и експерти на индустриалния капитал, както и на малките и средни предприятия; водещи представители на гражданския сектор и науката; водещи журналисти и фигури с медийно и обществено влияние.

От членовете на БМГК, в Webit като партньори се включиха Минстрой Холдинг и Дънди Прешъс Металс. На събитието присъстваха и членове на Управителния и на Контролния съвет на БМГК – представители на над десет компании от състава на БМГК.

Целта на форума, който се проведе под слогона "Българският Давос", беше да се потърсят решения в реално време по водещите теми в диалог между правителството, бизнеса, гражданския сектор и науката, в името на създаване на устойчиви решения за бъдещето на България.

EIT RAWMATERIALS - СРЕЩА С БЪЛГАРСКАТА МИННА ОБЩНОСТ

През м. май миналата година, БМГК организира информационно онлайн събитие „Среща с българската общност“, в партньорство с EIT RawMaterials HUB Регионален център Леобен и Регионален център Гърция.

Целта на събитието бе да информира, стимулира и ангажира експерти, свързани с минерално-суровинната индустрия в полезна дискусия за възможностите, които предлага на EIT RawMaterials – най-голямата иновационна общност в сектора на суровините в света.

В рамките бе включено представяне на мрежата EIT RawMaterials и нейните предимства, които могат да ползват добивните и свързаните с тях компании в региона, с интерес към иновациите. Събитието даде възможност да бъдат осъществени контакти посредством регионалните центрове Гърция и Леобен. Също така бяха представени възможностите за финансиране на проекти от EIT RawMaterials.

В събитието се включиха български добивни компании и представители на научната общност от Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“.

МИНЕРАЛНО-СУРОВИННАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ

СЪСТОЯНИЕ НА ОТРАСЪЛА ПРЕЗ 2021 Г.

ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

През 2021 г. световната икономика продължи да се възстановява след рецесията през 2020 г., предизвикана от предприетите противоепидемични мерки за ограничаване на пандемията от COVID-19. Върху тези процеси влияеха затягането и смекчаването на противоепидемичните мерки, стимулиращите политики, както и затрудненията във веригите за доставки. Световният БВП в реално изражение нарасна с 4,4% (-3,7% през 2020 г.), което беше най-високият растеж на глобалната икономика след отчетения през 2000 г.

Секторът на промишлеността показва умерен темп на възстановяване, като бяха налице значителни затруднения в глобалните вериги за доставки на стоки и суровини. В световен мащаб индустриалното производство и търговията се повишиха съответно с 4,7% и 7,1%, влияние за което оказа голямото търсене на промишлени стоки и оборудване след значителния спад на производството и доставките през 2020 г., когато действаха по-ограничителни противоепидемични мерки.

През 2021 г. цената на петрола тип „Брент“ се повиши значително на годишна база както в долари (с 50,2%), така и в евро (с 61,2%). Поскъпването на суровината беше резултат от засиленото търсене на енергийни продукти в процеса на възстановяване на глобалната икономика и от ограниченото предлагане вследствие на спазването на договорените производствени квоти от страните от ОПЕК. Допълнителен фактор за поскъпването на петрола бяха периодите на засилено геополитическо напрежение в ключови страни – износители на петрол. В рамките на 2021 г. цените на металите се повишиха на годишна база в долари и в евро, като основни движещи фактори бяха нарасналото търсене в световен мащаб, ефектът от поскъпването на енергийните продукти, както и производствени и логистични затруднения.

Инфлацията в глобален мащаб нарасна значително през 2021 г. и възлезе на 5,5% на годишна база към декември 2021 г., което бе най-високата ѝ стойност от 2008 г. Основни фактори за това в международен план бяха силното потребителско търсене на стоки и услуги след ограниченията през предходната година, поскъпването на енергийните продукти в комбинация със затрудненията в глобалните вериги за доставки на стоки и суровини, както и ефектите от стимулиращата политика на правителствата и централните банки. В еврозоната годишната инфлация също се ускори съществено до 5,0% в края на 2021 г., основен принос за което имаше поскъпването на енергийните продукти – транспортни горива, електричество и природен газ. Значителното увеличение на цените на енергоизточниците се отрази и върху цените на храните, облеклата, самолетните билети, както и на ресторантьорските и хотелиерските услуги.

СУРОВИНИ И КОНЦЕСИИ

Минерално-суровинната индустрия е отрасъл със стратегическо значение за икономиката на България. Тя е в основата на всички други индустрии и важен фактор за икономическата стабилност и енергийна независимост на страната.

България има водеща позиция в европейския добив, нареждайки се на първите места по добив на мед, добив на злато и по добив на лигнитни въглища. Основните суровини, които се добиват в страната са лигнитни въглища, оловно-цинкови, медни и полиметални руди, гипс, варовик, бентонит, каолин, кварцови пясъци, огнеупорни глини, мрамор.

Действащите разрешения за търсене и проучване или за проучване са 214 бр., от тях:

- За метални полезни изкопаеми – 36 бр.;
- За индустриални минерали – 35 бр.;
- За нефт и природен газ – 5 бр.;
- За твърди горива – 2 бр.;
- За строителни материали – 65 бр.;
- За скално-облицовъчни материали – 67 бр.;
- За минни отпадъци – 4 бр.

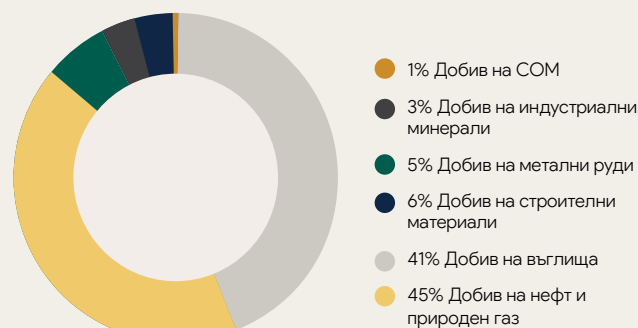
Действащите концесии за добив на подземни богатства са общо 533 бр., от тях:

- За метални полезни изкопаеми – 21 бр.
- За индустриални минерали – 75 бр.
- За нефт и природен газ – 18 бр.
- За твърди горива – 15 бр.
- За строителни материали – 327 бр.
- За скално-облицовъчни материали – 76 бр.
- За минни отпадъци – 1 бр.

Около 80% от минните дейности в страната се извършват по открит способ.

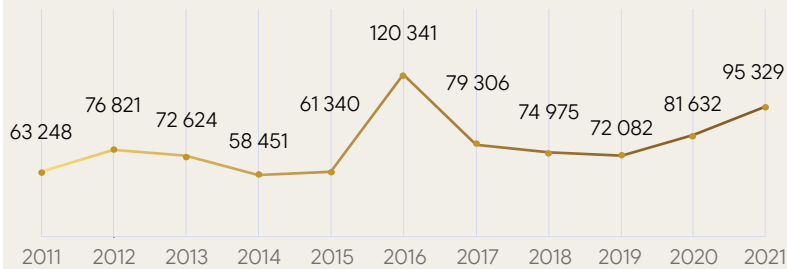
Общата площ на находищата на подземни богатства в България е 1793 хил. дка при следното разпределение:

Площ на находищата на подземни богатства

Източник: Министерство на енергетиката

Концесионни приходи, хил. лв. (без ДДС)

Източник: Министерство на енергетиката

През 2021 г. размерът на концесионните приходи е 95,3 млн. лв. (без ДДС), като се отчита ръст от 17% в сравнение с предходната година. Той се дължи на по-високите плащания от всички подотрасли на бранша, с изключение на добива на енергийни суровини.

При разпределението на концесионните приходи по подотрасли, с най-голям дял отново са металните полезни изкопаеми с 56%, следвани добива на строителни и скално-облицовъчни материали с 25%. Делът на въгледобива намалява през 2020 г., заемайки трета позиция със 17%.

Разпределение на концесионните приходи през 2021 г.

- 8% Неметални
- 26% Строителни и COM
- 10% Енергийни
- 56% Метални

Източник: Министерство на енергетиката

ПРОИЗВОДСТВО

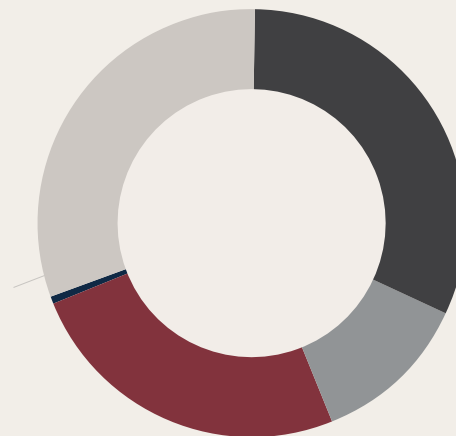
Общият добив на полезни изкопаеми у нас през 2021 г., по данни на Министерство на енергетиката, е в размер на 117 млн. тона и бележи ръст от 10% спрямо предходната година. Това е най-високото ниво на добив през последните години в страната. Най-голям е ръста на въгледобива, с 27% спрямо 2020 г., достигайки обем от 28,5 млн. т. Нарастване има и при добива на индустриални минерали и добива на инертни и строителни материали, съответно с 16% и с 13%.

Рудодобивът остава без съществени промени през годината и продължава да поддържа едно от най-високите си нива за последните години с количество на добива от 36,5 млн. т.

През 2021 г. слабо намаление се отчита при добива на нефт и газ, както и при добива на скално-облицовъчни материали. Това не дава съществено отражение върху резултатите за сектора, поради малкия относителен дял на тези подбраншове.

Най-голям дял в разпределението на добива на полезни изкопаеми в натура през 2021 г. имат инертните материали с 33%. Следва рудодобивът с дял от 31%. Въпреки ръста си през годината, въгледобивът все още остава на трето място в разпределението с дял от 24%.

Дялово разпределение на добива в натура през 2021 г.

- 0,02% Течни горива
- 0,4% Скално-облицовъчни материали
- 11% Индустрални минерали
- 33% Инертни материали
- 24% Твърди горива
- 31% Метални

Източник: Министерство на енергетиката

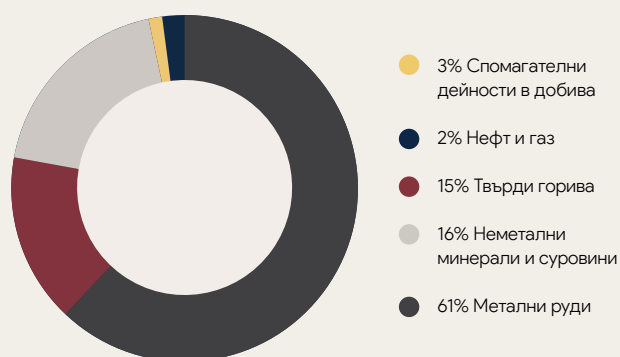
Общата нетна стойност на произведената продукция на промишлените предприятия от сектор Добивна промишленост през 2021 г., по изчисления на БМГК, е в размер на близо 3,6 млрд. лева, като бележи ръст от 16% спрямо 2020 г. и достига най-високото си ниво от последните няколко години. Това се дължи на няколко фактора. Единият от тях е ръста на цените на металите през годината, което води до повишаване на стойността на продукцията в този подотрасъл – 11%. Други фактори със сериозно влияние са значително по-високите нива на добив на лигнитни въглища, както и на неметални полезни изкопаеми. Това води до ръст съответно от 22% и 28% на стойността на произведената продукция в тези подсектори.

КОД ПО КИД-2008	ДОБИВНА ПРОМИШЛЕННОСТ	2021 г. (ХИЛ. ЛВ.)
05	Добив на въглища	546 935
06	Добив на нефт и газ	81 495
07	Добив на метални руди	2 201 551
08	Добив на неметални материали и суровини	643 129
09	Спомагателни дейности в добива	109 584
	Общо:	3 582 694

Източник: БМГК. Изчисления на база данни за индекса на цените на производител в промишлеността на НСИ.

При разпределението на стойността на произведената продукция в отрасъла през 2021 г. няма съществена промяна в съотношението на отделните подотрасли. Рудодобивът традиционно заема най-висок дял – 61%. Следват го неметалните минерали и суровини с 16% и добива на твърди горива с 15%.

Дялово разпределение на стойността на произведената продукция през 2021 г.

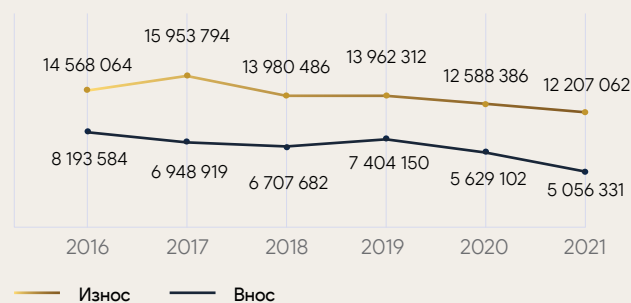
Източник: Министерство на енергетиката

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ

През 2021 г., по данни на Министерство на енергетиката, интензитета на външната търговия с минерални суровини в натурални показатели намалява, както по отношение на износа, така и на вноса.

При износа се отчита спад от 10%, като най-съществено е намалението при горивата, които са с най-висок дял. Продуктите на минерално-суровинната индустрия през отчетния период формират над 3 млрд. евро износ, като този показател се увеличава с 32% в сравнение с предходната година. Това се дължи на значителното повишение на цените на суровините, основно на металните полезни изкопаеми и горивата.

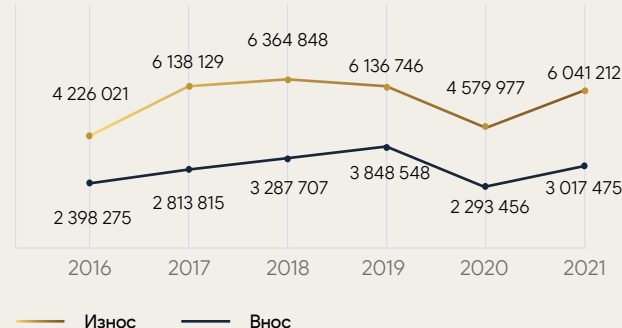
Външна търговия в периода 2016 – 2021 г. (тона)

Източник: Министерство на икономиката

Вносът през 2021 г. също намалява, макар и по-слабо – с 3% в сравнение с 2020 г. Основният спад се отчита е при количествата на метални полезни изкопаеми, които обаче заемат едва 9% дял в общия внос на минерални суровини. Отново поради високите цени на суровините, стойността на вноса е значително по-висока от предходната година и се връща на нивата от 2019 г., достигайки близо 12 млрд. лева.

Външна търговия в периода 2016 – 2021 (евро)

Източник: Министерство на икономиката

Съотношението на износа и вноса показва все още неизползван потенциал на бранша в полза на платежния баланс на страната. Към това трябва да прибавим и повишаване на конкурентоспособността на индустриите, следващи във веригата на стойността, напр. медните руди и концентрати, изнасяни от България са значително по-евтини от вноса.

НОВИ ТЕХНОЛОГИИ И МОДЕРНИЗАЦИЯ В БРАНША

НОВА РАЗРАБОТКА ЗА АВТОМАТИЗИРАН МОНИТОРИНГ ИЗСЛЕДВА ДЕФОРМАЦИИТЕ НА ОТКРИТ СКЛАД В РУДОДОБИВЕН КОМПЛЕКС НА ЕЛАЦИТЕ-МЕД

През 2021 г. специалисти от маркшайдерски и геотехнически отдел на Рудодобивен комплекс на Елаците-Мед разработиха проект, чрез който се осигурява автоматизиран мониторинг на района около открит склад за натрошена руда.

Проектът включва изграждането на нова наблюдателна станция – роботизирана тотална станция, монтирана в защитна кабина. Кабината е оборудвана и с инфраструктурен GNSS приемник (за собствен контрол), устройство за управление на измерванията и съхранение на данните и Wi-Fi комуникационен модул.

Допълнително са осигурени 3 контролни точки, 50 наблюдателни точки с отражателни призми. Към проекта са включени и вертикални наблюдателни сондажи и др.

С реализацията на проекта се позволява тоталната станция, приемникът и радио модулите да предават получените данни до събирателен модул, а от него по локалната мрежа да постъпват в сървър за база данни и компютърни работни станции за анализ. Анализът на данните се извършва в софтуерния продукт Trimble 4DControl.

Чрез новата мониторингова станция се осигурява безопасното експлоатиране на съоръжението.

В РУДНИК „АСАРЕЛ“ ИМА УНИКАЛНА ЗА БАЛКАНИТЕ ДИГИТАЛНА СИСТЕМА

Реализира се уникален за минерално-суровинната индустрия на Балканите проект, който интегрира в обща информационна система пробивно-взривните минни дейности, заедно с дигитален геоложки, структурен и хидрогеоложки модел на находище „Асарел“.

Подобна дигитална система имат само водещи минни компании в света, като в „Асарел-Медет“ тя обхваща всички процеси, за които отговарят отдел „Минно инженерство“ и звено „Пробивно-взривни работи“. Изпълнител на модерното интегрирано решение е Datamine, като с него се осигурява прецизно планиране и изпълнение на взривните минни дейности. Проектът позволява съвременно минно планиране, по-добра грижа за околната среда и безопасност на работата в рудника.

НОВ ЕТАП НА АВТОМАТИЗАЦИЯ В РУДНИК „ЧЕЛОПЕЧ“

За осемнадесетте години, в които „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД разработва находище „Челопеч“, безопасността и здравето на служителите, наред с постоянното усъвършенстване и иновациите, са сред основните приоритети в дейността на дружеството. Благодарение на постоянството в прилагането им в дружеството е изградена култура на безопасно поведение и търсене на подобрения.

Своите постижения в изграждането на съвременното лице на българската минна индустрия „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД реализира в партньорство със световни компании както специализирани в сферата на индустрията, така и профилирани в областта на информационните технологии. Оборудвайки производството си с минна техника от най-висок клас и благодарение на 100% надеждното wi-fi покритие в подземния рудник, дружеството успя да приложи и развива успешно интегриран подход за управлението на дейностите по добив.

С внедряването на технологични новости дружеството подобрява безопасността и ефективността на работа като създава ноу-хау и професионален потенциал, който се развива и в рамките на страната. Това благоприятства формирането на среда за разработване на нови минни и металургични технологии в експериментални и индустриални условия, допринасяйки в крайна сметка за издигането на нивото на минното дело в сферата на дигиталното управление и високо ефективните технологии.

Умни системи позволяват автономно управление

През 2021 г. „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД направи още една крачка към технологично

съвършенство, внедрявайки изцяло нова технология за работа с мобилно минно оборудване, наречена – tele remote управление. Заедно с дългогодишния си партньор Сандвик компанията работи усилено за осъществяване на теле управление на два от шестте си челни товариача чрез използване на автоматизираната система Automine.

Целта на тази система, която позволява както отдалечено, така и напълно автономно управление, е да осигури по-висока ефективност като създаде безопасни условия за управлението на машината в трудно достъпни места или скоро след взривяване и намали времето, нужно на персонала за достигане до машината и предаване към следваща смяна.

Благодарение на технологиите, сто процентовото wi-fi покритие и необходимата инфраструктура под земята, днес е възможно два от челните товариачи да извършват дейността си, управлявани от Смарт център на повърхността.

За да се стигне до желания резултат, служители на компанията, преминаха през различни етапи на обучение. От години в „Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД голяма част от машините се управляват дистанционно, като операторът се намира на безопасно разстояние извън кабината, когато машината работи в по-трудно достъпните места.

Благодарение на интелигентната функционалност на Automine, упоритостта и всеотдайният труд на разнообразни екипи, първата стъпка към реализирането на поставената цел за tele remote управление, беше успешно постигната. Чрез интелигентна система за безопасност машината осигурява умно спиране чрез стоп бутон или при пресичане на инфрачервени бариери и загуба на сигнал, предпазване от сблъсък и сигнализиране за проблем.

Началният етап на реализация включваше създаване на модел, наподобяващ оборудването в кабината на челния товариач – стол, педали, джойстици. Моделът беше поместен в бус под земята на различно място, без видимост, така че да може операторът да свикне с управлението. Чрез Wi-Fi връзка операторът наблюдава работата на машината в реално време така, сякаш се намира в нея.

Като стъпка напред след усъвършенстване на уменията на операторите, столът беше преместен в СМАРТ центъра, намиращ се в Административната сграда на дружеството в Челопеч. Това е мястото, което следи и координира дейностите в предприятието в реално време.

„Дънди Прешъс Металс Челопеч“ ЕАД работи усилено за внедряване на още една машина, която да се управлява от повърхността – пневматичен чук (рамер). В момента тече етап на обучение на операторите за работа с машината от изнесено място под земята, без пряка видимост. В бъдеще целта е машините да станат четири на брой като към челния товариач и рамера се присъединят карета и соло.

ИНВЕСТИЦИИ В ОБОГАТИТЕЛНА ФАБРИКА „АСАРЕЛ“

В Обогабителна фабрика „Асарел“ продължи изпълнението на стратегическия проект за модернизация на рудоподготовката, включително с фини настройки на оборудването и обучение на експлоатационния и ремонтния персонал.

Успешно е финализиран проектът за пълна автоматизация на управлението на технологичните процеси в Обогабителна фабрика „Асарел“, с който се внедряват най-модерните дигитални технологии в минното дело. Извършена е актуализация на софтуера и надграждане на системата SIEMENS PSC7, с която от централния диспечерски пулт се контролира производственият процес.

Новата автоматизирана система е специално ориентирана към фирмените нужди и е адаптирана към спецификата на производството. Обхваща цялата производствена верига - дезинтеграция, флотация и транспортни ленти. От операторската зала се контролират и се въздейства на всички параметри на технологичното оборудване. От тук могат да се променят задания и да се определя технологичен режим. Процесът на смилане е сложен и зависим от много променливи фактори, които оказват влияние върху крайния продукт от мелницата. В новата система е направена визуализация посредством интегрирани графики, в които са включени най-важните променливи и факторите, които влияят върху процеса на смилане.

„Така, когато въздействаме върху даден параметър, виждаме каква е реакцията на останалите фактори. Разбираме и получаваме пълен анализ за работата на мелницата. Можем да изберем произволен период от време, за да проверим как е работила предишната смяна, как е работено предишната седмица и така да добием

информация какво пречи и какво помага на дадена мелница да изпълнява задачите си“, обясни главният инженер на ОФ „Асарел“ инж. Неделчо Елшишки. „Новата автоматизирана система ни дава пълна информация в реално време“, доволен е и диспечерът в Обогабителна фабрика Стоян Делибашев, който ежедневно усеща в работата си предимствата на новата придобивка. „Разполагаме с много по-добри графики и подробен план на всички показатели, които следим. Всичко се променя в реално време и това улеснява нашата работа, защото на момента можем да реагираме и да променим даден фактор, който има значение“, допълва Стоян Делибашев.

НОВ МЕЛНИЧЕН АГРЕГАТ В ЕЛАЦИТЕ-МЕД ЩЕ ДОВЕДЕ ДО НАМАЛЯВАНЕ НА ДЕПОНИРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ

През 2021 г. Елаците-Мед реализира поредния голям инвестиционен проект в Обогабителен комплекс в цех „Мелнично-флотационен“, където бе монтиран нов мелничен агрегат.

Проектирането, строителството и въвеждането му в експлоатация е от ключово значение за осигуряване на непрекъснат производствен процес при извършване на поетапен ремонт на останалите 11 мелнични агрегата, както и за стабилизиране на производствените показатели. С въвеждането в експлоатация на новия 12-ти мелничен агрегат в Обогабителния комплекс се запазва възможността да се произвеждат същите количества меден концентрат, но от руди с по-ниски съдържания на мед, което означава още по-оптимално оползотворяване на природния ресурс и създаване на възможност за удължаване на проектния живот на рудника и предприятието.

Като резултат, в периода до края на концесионния срок, ще бъде възможно оптимизиране на времето за планови ремонти и поддръжка на останалото оборудване и гъвкавост при количеството на преработваните руди, в зависимост от борсовата цена на медта и оптимизиране на количеството на депониран минен отпадък на депата за съхранение на минни отпадъци на територията на Рудодобивния комплекс, за сметка на преработката на руди с ниско съдържание на мед.

Реализираният инвестиционен проект от Елаците-Мед допринася за опазването на околната среда, което е и един от най-важните приоритети пред компанията.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ УЧАСТВА В ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТ ЗА ПРОУЧВАНЕ НА КРИТИЧНИТЕ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗЕЛЕНИЯ ПРЕХОД

След като стана част от международния проект X-Mine за тестване на минни технологии на бъдещето, сега „Асарел-Медет“ АД ще бъде единствената българска компания, която ще участва в нов европейски научноизследователски проект, наречен AGEMERA. В него си партнират 19 организации от 10 европейски страни - Финландия, Германия, Нидерландия, Хърватска, Естония, Унгария, Испания, Босна и Херцеговина, Полша и България. Консорциумът включва университети, научни институции, технологични компании и минни предприятия,

а координатор е Университетът в гр. Улу - Финландия. От българска страна, освен „Асарел-Медет“ АД, ще участва също и Геологическият институт при БАН.

Проектът ще се финансира по европейската програма „Хоризонт“, като целта му е да изследва и отключи потенциала на Европа в областта на т. нар. „критични суровини“, които са ключови за прехода към зелена икономика, развитието на дигиталните технологии и ресурсната независимост на Стария континент.

„AGEMERA ще позволи много детайлно да се изследва геоложкият потенциал на находище „Асарел“ заради системата от иновативно комбиниране на най-модерните геоложки и геофизични методи. В „Асарел-Медет“ ще се тества нов супер модерен промишлен дрон, заедно с пакет от неинвазивни и сензорни методи за проучвания при най-висока степен на автоматизация на данните в геоложките модели. Очаква се първо да получим, а след това и да анализираме голям набор от много точна информация за минералната характеристика на находището в дълбочина. Дейностите тук ще се извършват от наш екип минни инженери, геолози, минералози и специалисти от фирмените ни лаборатории“, разясниха проект мениджърът Росица Йорданова от дирекция „Инвестиционни проекти и развитие“ и геологът Десислав Иванов от отдел „Минно инженерство“. Ръководител на проекта от страна на „Асарел-Медет“ АД е инж. Ивайло Василев, директор на дирекция „Инвестиционни проекти и развитие“ в компанията.

„МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ ЕАД АКТИВНО МОДЕРНИЗИРА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА СИ БАЗА

За постигане на определените приоритети ръководството на „Мини Марица-изток“ ЕАД се стреми към осигуряване на устойчиво развитие на дружеството на базата постоянно подобряване на технологиите за работа и осигуряване на съответното оборудване. През последните години са направени множество инвестиции в тази посока, като са реализирани и редица проекти с европейско финансиране от МФ „Козлодуй“. По-значимите от тях са:

- Изграждане, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за онлайн контрол на натоварването на лентовите транспортъри и багери и рехабилитация (доставка и монтаж на съоръжения и оборудване) на системата за електрозахранване: енергиен мениджмънт на оборудването чрез дистанционно отчитане и анализ на качеството на електроенергията;
- Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за компенсиране на реактивната мощност на тежкото промишлено минно оборудване на „Мини Марица-изток“ ЕАД, България
- Рехабилитация (проектиране, доставка и монтаж) на промишленото осветление чрез подмяна с LED осветители;
- Проектиране, производство, доставка, изграждане

и пускане в експлоатация на роторен багер от типа SRs 2000 и роторен багер от типа SRs 200;

- Проект от общ интерес, финансиран от ЕК в рамките на Механизма за свързване на Европа в областта на телекомуникации (CEF Telecom) Киберсигурност, изпълняван към момента
- Дейта център за киберсигурност в „Мини Марица-изток“ ЕАД.

„Мини Марица-изток“ ЕАД е най-голямото открито въгледобивно предприятие в Република България. Неговата дейност е с определяща значимост, както за националния енергиен баланс, така и за икономическия просперитет на региона и страната.

ИНСТАЛАЦИЯТА ЗА ЕКСТРАКЦИЯ И ЕЛЕКТРОЛИЗА НА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“: 10 ГОДИНИ ПО-КЪСНО

Над 10 години екипът на цеха „Екстракция и електролиза“ в „Асарел-Медет“ превръщат омеднени води в 70-килограмови листове катодна мед – борсова стока, която е основна суровина за всички сфери на електрониката, машиностроенето, строителството, автомобилостроенето и редица други индустрии. Инвестицията в съоръжението надвишава над 38,6 млн. лв. и заради нея през 2011 г. „Асарел-Медет“ получава наградата „Инвеститор на годината“ от Българската агенция по инвестиции в категорията „Зелена иновация“.

„За тази технология само бяхме слушали и изучавали в университета“, спомня си проект-мениджърът инж. Марин Поибренски, който е основен двигател на проекта от идейната фаза до пълната му реализация, както и ръководител на Инсталацията за екстракция и електролиза. При проектирането екипът е проучвал три типа подобни технологии и съоръжения, като се спрял на финландската технология на Outotec, защото тя е най-екологосаща, изгодна като инвестиция и гарантира висока ефективност и качество на крайния продукт. Днес в света работят още едва пет такива инсталации за екстракция и електролиза.

За първи път в този вид производство е приложена уникална система за очистка на третата фаза (БРАДА), което позволява работата да се извършва, независимо от климатичните условия.

Инсталацията на „Асарел-Медет“ е уникална не само за българския минен бранш, но и на европейско и световно ниво, защото за първи път медта се извлича от руднични води с неколккратно по-ниско съдържание на мед. Вместо тези води да бъдат пречиствани и впоследствие да се депонират утайки, наличната в тях мед се оползотворява и извлича по практически безотпадна технология.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

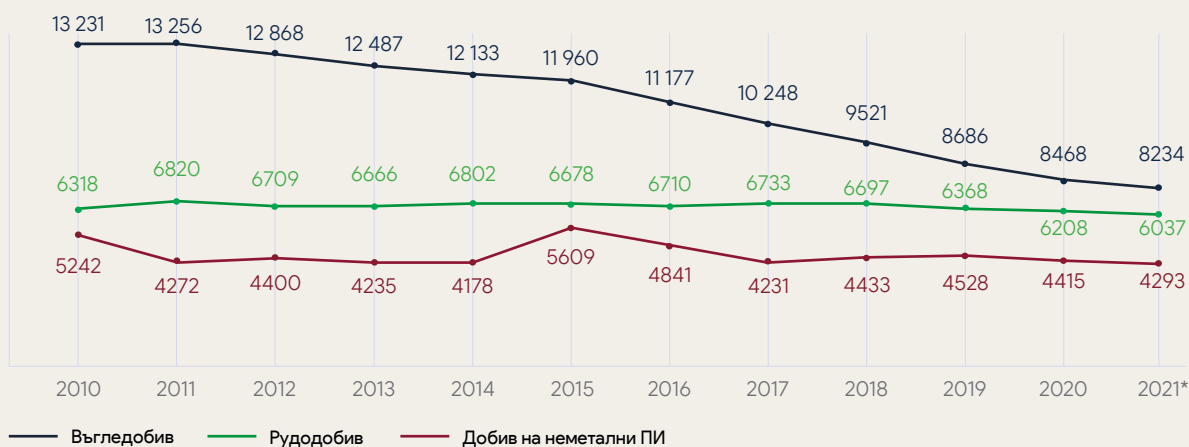
ЗАЕТОСТ И РАБОТНА ЗАПЛАТА

ЗАЕТОСТ

Средносписъчният брой на наетите лица в добивната промишленост през 2021 г., по предварителни данни на НСИ, е 19 690 души, като е налице лек спад в сравнение

с предходната година (3%). Това се дължи отчасти на тенденцията на намаляване на заетите във въгледобива (общо 33% за последните 10 г.). Броят на работещите в рудодобива и добива на неметални полезни изкопаеми е сравнително постоянен, макар и там да има известно намаляване през последното десетилетие. Причината за това е въвеждането на нови и модерни технологии, които изискват по-малко ангажиране на човешки ресурс в производствения процес.

Заети лица в периода 2010 - 2021

Източник: Национален статистически институт.
* Данните за 2021 г. са предварителни.

Около 75% от трудещите се в сектора са заети в големите предприятия, а останалите в малки и средни. При разпределението по подотрасли, с най-голям дял са работещите във въгледобива – 42% от общия брой, което

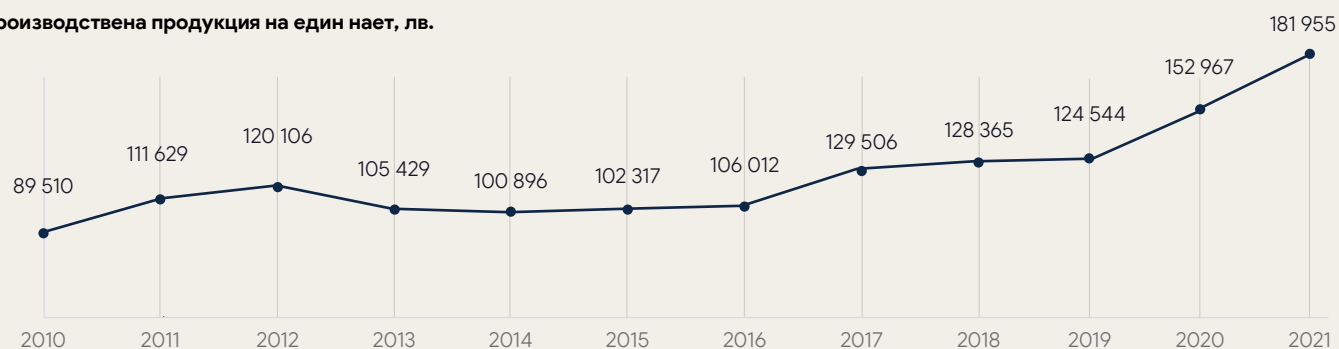
оказва голямо влияние на този показател за целия бранш. Следва рудодобивът с 31% и добивът на неметални полезни изкопаеми с 22%. Най-малко са наетите в добива на нефт и газ и спомагателните дейности в добива – общо 5%.

Разпределение на наетите лица по подотрасли през 2021 г.*

Източник: Национален статистически институт. * Данните за 2021 г. са предварителни.

Производствена продукция на един нает, лв.

Източник: Национален статистически институт

Въпреки намаляването на човешкия ресурс в сектора, **произведената продукция на един зает** расте, а производителността на труда в сектора продължава да е 2,5 пъти по-висока от средната за индустриалния сектор.

РАБОТНА ЗАПЛАТА

Средната годишна заплата на заетите в отрасъла през 2021 г., по предварителни данни на НСИ, е 25 796 лв., като увеличението спрямо 2020 г. е с 12%. То следва темпа на увеличение на средната работна заплата за

страната, който има същите стойности за отчетната година. Заплащането в бранша се запазва високо – 40% над средното за страната и е на четвърто място от икономическите дейности след ИТ сектора, финанси и енергетика.

Средна годишна работна заплата, лв.

Източник: Национален статистически институт. *Данните за 2021 г. са предварителни.

Най-високи възнаграждения в бранша получават работниците и служителите в подотрасъл Рудодобив, а с най-ниска са тези в подотрасъл Добив на неметални материали и суровини.

Тенденцията при този показател за отрасъла е към трайно увеличение, което показва устойчивост на доходите и сигурност на заетите в минерално-суровинната индустрия.

ОБРАЗОВАНИЕ И ПОДГОТОВКА НА КАДРИ

ЧЕТВЪРТИ ВИПУСК АБИТУРИЕНТИ ОТ ДУАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“

С четири випуска абитуриенти от дуалното обучение са гордее вече „Асарел-Медет“, след като поредните зрелостници завършиха обучението си в реална работна среда през май 2022 г. Програмата беше първата в страната и стартира през 2014 г. в партньорство с Професионалната гимназия в Панагюрище, а вече 24-ма младежи са част от екипа на „Асарел-Медет“. През последната учебна година близо 90 са учениците, които изучават минни специалности в Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище. Част от тях е и „новото поколение“ в семейство Илкови от Панагюрище. Бащата Кръстю е монтьор на електронно производствено оборудване в Инсталацията за екстракция и електролиза на катодна мед и от 11 години е в екипа на „Асарел-Медет“. Двете му дъщери – Мария и Гергана, са избрали неговия път и учат „Минна електромеханика“ в професионалната гимназия (другата им обща страст са народните танци). Мария има отлични оценки в училище. Харесва ѝ да се занимава с ремонтни дейности и споделя, че изпитва интерес, а не страх към огромните машини. „Това е „много мое нещо“, сякаш в тази професия съм самата себе си“, споделя 19-годишното момиче. Мария е вглъбен, разумен и целеустремен човек, който има ясен план за бъдещото си образование в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. 17-годишната ѝ сестра Гергана също е част от отбор „Минна електромеханика“ на сем. Илкови, но е от следващия гимназиален випуск. Заедно с още трима съученици момичето участва в младежки обмен в Ирландия, където открива, че младите там са също толкова увлечени по дигиталните технологии, колкото

и тук. Как си представя себе си след 10 години? „Като успяла в това, което уча с помощта на „Асарел-Медет“, отговаря Гергана. И допълва: „Искам да бъда - и знам, че ще бъда - един упорит, трудолюбив и добър човек, който ще е отдаден на професията и семейството си“.

Учениците от Професионалната гимназия, които се обучават в „Асарел-Медет“, се включиха в доброволческата акция „Дуално обучение – добри и отговорни“ за почистване на местността Оборище в навечерието на 146-годишнината от Априлското въстание.

ОБРАЗОВАНИЕ И ПОДГОТОВКА НА КАДРИ В МАДАН

След няколко години в застой от 2015 г. Професионалната гимназия „Васил Димитров“ в гр. Мадан, подема с всички сили отново по стъпките на своя правопреемник – минния техникум, благодарение на подкрепата от „Горубсо Мадан“. Тази година завършиха първият випуск маркшайдери. 15 години специалността е липсвала в училището и сега се оказва една от най-търсените. Последната специалност, която е възродена е „Обогатяване на полезни изкопаеми“. Учители и ученици са горди, че вече е подновена подготовката на специалисти за минния бранш, който е и основен поминък в региона. В момента има пет специалности в това направление, които обхващат целия технологичен процес – от производството до изходния продукт на полезното изкопаемо, което се добива от „Горубсо-Мадан“.

„Горди сме вече да се похвалим, че успяваме постепенно да връщаме традициите. И естествено зад гърба ни неотлъчно стои „Горубсо Мадан“ АД. Предприятие, което е нашата опора и благодарение на дружеството, продължаваме да вървим напред и да съществуват минните специалности“, каза директорът д-р Христо Каменов.

Последният подарък е тотална станция за учениците от специалност „Маркшайдерство“, за да бъде обезпечена тяхната практика. В направление „Добивни и строителни минни технологии“ учениците също се учат на терен – в рудниците.

„Геодезията и маркшайдерството са с еднаква тежест – и под земята и над земята. В практиката предпочитат да наемат маркшайдери пред геодезисти. Всичко е по координати и трасировката се извършва с тотална станция, която измерва директно координати по трите оси – X, Y и Z“, казва Албен Низамов – преподавател по геодезия, маркшайдерство и практика и допълва, че подаръкът – тоталната станция, която вече притежава училището е един от най-съвременните инструменти.

ПГ „Васил Димитров“ съществува от 62 години. „През 1960 г. по искане на тогавашния Минно-обогатителен комбинат „Горубсо“ е разкрито учебното заведение за подготовка на кадри със средно специално образование за минната промишленост. Тогава е имало две специалности – „Минна електромеханика“ и „Разработка на полезни изкопаеми“. За тези години над 7 000 ученика са преминали през училището и са получили квалификации по специалности за минно-добивната промишленост.

„Не е малък процентът на ученици, които след като завършат училището, отиват на работа в „Горубсо Мадан“. Директорът Сергей Атанасов от години помага на тези, които учат в Минно-геоложкия университет. И сега с гордост мога да кажа, че доста от началник-смените са завършили при нас“, допълва д-р Христо Каменов.

Дванадесетокласниците Даниел Башев и Александър Атанасов са се насочили към Минно-геоложкия университет, мечтата им е да продължат образованието си и да работят по професията. За желаещите да продължат обучението си редовно в МГУ „Св. Иван Рилски“, дружеството осигурява стипендия за целия период на обучение при добър успех в размер на 500 лв. За тези от тях, които желаят да работят в „Горубсо-Мадан“ АД и да учат задочно им се предоставя отпуск за обучение по чл.169, ал.1 от КТ.

ШЕСТ ГОДИНИ ДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ В „МИНИ МАРИЦА- ИЗТОК“ ЕАД

За учебната 2021/2022 година „Мини Марица-изток“ ЕАД е партньор на две професионални гимназии с паралелки дуално обучение:

- Професионална гимназия „Св. Иван Рилски“, гр. Раднево за дуално обучение на 88 ученици, разпределени по професии и специалност;
- Професия „Машинен техник“, специалност „Машини и съоръжения за добивната промишленост и строителството“ – в 9 клас – 20 ученици и в 11 клас – 16 ученика;

- Професия „Организатор по експлоатация в жп инфраструктурата“, специалност „Ръководител движение“ в 8 клас – 17 ученици и в 9 клас – 12 ученици;
- Професия „Техник по железопътна техника“, специалност „Локомотиви и вагони“ в 8 клас – 11 ученика и в 9 клас – 12 ученика;
- Професионална гимназия по електротехника и технологии „Г. С. Раковски“, гр. Стара Загора за дуално обучение 32 ученици;
- професията „Електротехник“, спец. „Електрообзавеждане на производството“ в 9 клас – 17 ученици и в 11 клас – 15 ученици;

В резултат на активната работа с професионалните училища, „Мини Марица-изток“ ЕАД бяха поканени за участие в Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“ между Министерство на образованието и науката – конкретен бенефициент и Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ – управляващ орган на ОП НОИР, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския социален фонд. В резултат на което на 05.04.2021 г., изпълнителният директор на „Мини Марица-изток“ ЕАД сключи партньорски споразумения за организирането и реализирането на обучение чрез работа (дуална система на обучение) на ученици в първи гимназиален етап, с Професионална гимназия „Св. Иван Рилски“, гр. Раднево и Професионална гимназия по електротехника и технологии „Г. С. Раковски“, гр. Стара Загора.

„Мини Марица-изток“ ЕАД е отговорен, дългогодишен партньор на учебните заведения и предлага възможност на младите хора да надградят теоретичните си знания с ценен, практически опит в реална работна среда. Дружеството се стреми чрез инвестиция в младите хора да отговори на изискванията на пазара на труда и да ги привлича с отговорната си социална политика и възможностите за развитие.

ДРУЖЕСТВА ОТ ГРУПА ГЕОТЕХМИН - ПАРТНЬОРИ ПО ПРОГРАМИ ЗА ДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Като част от своята последователна политика за развитие на човешките ресурси и корпоративна социална отговорност дружествата от Група ГЕОТЕХМИН постоянно инвестират в подкрепата и професионалното ориентиране на младите хора, в регионите на своята дейност. Чрез своето дългосрочно партньорство с ПГ „Тодор Пеев“ – гр. Етрополе и ПГ „Златица“ – гр. Златица, по проекти, свързани с дуалната форма на обучение, Елаците-Мед АД, Геострой АД и Геотрейдинг АД помагат за практическо обучение на учениците и бъдещата им кариера.

В Професионална гимназия „Златица“ младежите се обучават в специалности „Машини и съоръжения за заваряване“, „Автотранспортна техника“, „Електрообзавеждане на производството“ и „Обогатяване на полезни изкопаеми“. През настоящата учебна година Елаците-Мед АД посрещнаха първите единадесетокласници за практическо обучение на територията на Обогатителен комплекс, с. Мирково.

В Професионална гимназия „Тодор Пеев“ учениците са се насочили към „Електрически инсталации“ и „Пътностроителна техника“, като през предстоящата 2022/2023 учебна година Рудодобивен комплекс, гр. Етрополе, ще посрещне първата група ученици, достигнали етапа на своето практическо обучение.

Всяка година през пролетта дружествата-партньори организират пробен стаж за новоприетите ученици, предоставяйки им възможност да разгледат мястото, на което ще се обучават в реална работна среда след няколко години. През тази година учениците от ПГ „Златица“ посетиха цех „Тежка механизация и автотранспорт“, ремонтната база на Геострой АД и обособената зала за дуално обучение в Обогатителен комплекс, а връстниците им от ПГ „Тодор Пеев“, имаха възможност да видят отблизо минна техника, която е излязла от употреба на специално обособена площадка на територията на Рудодобивен комплекс.

Дуалното обучение е с 5-годишен срок на обучение и се провежда на два етапа – учениците стартират своето обучение в училище, натрупвайки запас от знания по специалността, а в 11 и 12 клас, два дни в седмицата провеждат своите практически занятия в избраните компании под ръководството на своите ментори.

ЗА ПЪРВИ ПЪТ В „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ ЕАД ПРОБНО СТАЖУВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ПО ДУАЛНАТА СИСТЕМА

За първи път през септември 2021 година в „Мини Марица-изток“ ЕАД се проведе пробно стажуване на ученици от първи гимназиален етап на дуалната система на обучение от ПГ „Св. Иван Рилски“, гр. Раднево и от ПГЕТ „Г. С. Раковски“, гр. Стара Загора. Подкрепата за дуалната система на обучение се предоставя във връзка с участието на Дружеството като партньор в Проект BG05M2OP001 - 2.014-0001. Шестдесет и един ученици от осми клас от ПГ „Св. Иван Рилски“, гр. Раднево и на ПГЕТ „Г. С. Раковски“, гр. Стара Загора, видяха своите бъдещи работни места. Всички ученици участници ще получат Сертификат за проведеното пробно стажуване по Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, подписани от изпълнителния директор на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Стажуването на учениците се проведе при стриктно спазване на въведените мерки за ограничаване на разпространението на COVID-19 и по график.

Пробното стажуване, като възможност за поглед в бъдещето дава на младите хора шанса да надникнат в едно евентуално работно всекидневие и да усетят тръпката на практическото приложение на знанията, да посетят работна среда и да се срещнат с бъдещи наставници и колеги. Класните ръководители, макар и от други специалности, са съпричастни с вълненията на учениците си. Специалистите от „Мини Марица-изток“, които разказват за работата си също са удовлетворени, че могат да споделят опит и да открият вратата на бъдещето пред любознателните млади хора.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ИНВЕСТИРА В БЪДЕЩОТО ПОКОЛЕНИЕ МИННИ СПЕЦИАЛИСТИ

Нова фирмена програма „Мениджър за пръв път“ стартира в „Асарел-Медет“ през лятото на 2021 година, като по нея се обучават специалисти, които за първи път поемат ръководни позиции и искат да научат повече за лидерството и ефективната комуникация. По програмата за развитие на кадрите през 2021 г. са проведени 106,33% от планираните курсове и обучения, като в тях е имало 3289 участници от компанията.

За седемнадесети път в „Асарел-Медет“ се проведе лятната стажантска програма за студенти. От старта ѝ през 2004 година, до сега в нея са се включили 680 студенти, като на работа са назначени близо 20% от общия брой на участниците в нея. Стажантската програма сбъдва мечтите на Георги Реджов, който вече работи над 10 години в компанията. Освен възможности за кариерно развитие, „Асарел-Медет“ му помага да изкачи два от най-високите върхове на планетата Килиманджаро и Елбрус, а добрият стандарт и перспективите на работното място му помагат да отглежда спокойно своя син.

Виктория Манева е второкурсничка в СУ „Св. Климент Охридски“ и стана част от Стажантската програма на „Асарел-Медет“ през 2021. „Ако си щастлив на работното място, ще бъдеш мотивиран да работиш качествено, а постигнатите резултати накрая ще са удовлетворяващи. Докоснах се до всичко това по време на стаж си в „Асарел-Медет“, сподели тя.

НАД 450 СТАЖАНТИ ОПОЗНАХА РЕАЛНИТЕ РАБОТНИ ПРАКТИКИ В ГРУПА ГЕОТЕХМИН

Повече от 13 години Група ГЕОТЕХМИН предлага възможност младите таланти на България да станат стажанти в нейни дружества, да придобиват практически опит, да се развиват и да останат в родината. Всяка година стажуват десетки млади хора, които учат в университети в България и чужбина.

През 2021 година 60 стажанти в Група ГЕОТЕХМИН получиха шанс да се докоснат до реалните работни практики, технологии, експертиза и много интересни проекти. От 2009 година до момента над 450 младежи са придобили практически опит в стажантски програми, а над 25% от тях са назначени на работа в дружествата – Геотехмин, Елаците-Мед, Геострой, Геотрейдинг, ИТР Сървисиз, Пътстрой-92 и други.

Дружествата от Групата предлагат на студентите да придобият практически знания, да развиват своята компетентност с подкрепа от наставник и в мотивиращ екип, месечно възнаграждение по трудов договор, конкурентен пакет социални придобивки, възможност за дългосрочна професионална реализация и кариерно израстване.

Група ГЕОТЕХМИН има дългосрочни успешни партньорства с водещите университети в България – Минно-геоложки университет „Св. Ив. Рилски“, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, УНСС, УАСГ, Технически

университет - София и др. През периода 2019 - 2021 г. са предоставени 37 стипендии на студенти от МГУ „Св. Иван Рилски“. 21 стипендианти за академичната 2020/2021 година бяха наши стажанти и имаха възможността в рамките между 1 и 3 месеца да бъдат част от екипите на 4 от нашите дружества – Геотехмин, Елаците-Мед, Геострой и Геотрейдинг.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ПОДКРЕПЯ МЛАДИТЕ И ТАЛАНТЛИВИТЕ

Успешно се развива стипендиантската програма на „Асарел-Медет“, като сред изявените стипендианти на компанията е също и седемкратната световна шампионка по самбо Мария Оряшкова. Тази подкрепа ѝ помага за успехите на татамито по пътя от ученическите години до дисертацията в Националната спортна академия.

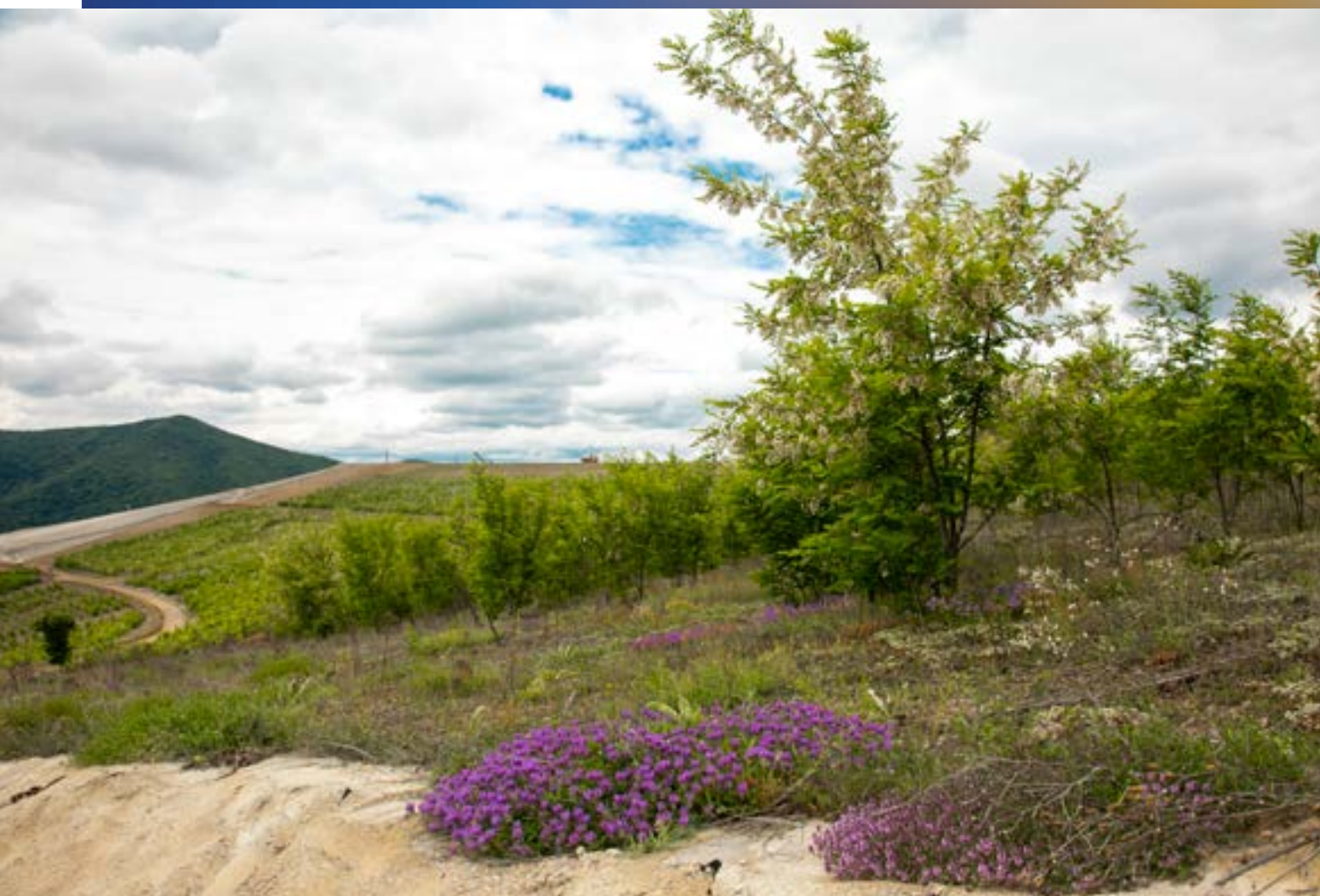
Наред с това ежегодно се присъжда стипендия на изявен студент от Минно-геоложката Алма Матер. Третокурсничката Карина Гелова получи стипендията на името на проф. д-р Лъчезар Цоцорков през 2021 г. „Думите и примерът на проф. Цоцорков ме карат да искам да го следвам“, сподели отличената студентка, която получи наградата си от Димитър Цоцорков. Тя смята, че бъдещето на българската индустрия зависи от бъдещето на големите компании, които работят в страната ни.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ КЪМ „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ ЕАД – ИНВЕСТИЦИЯ В ХОРАТА

Центърът за професионално обучение към „Мини Марица изток“ ЕАД работи за решаването на проблема с квалифицираната работна ръка в минния бранш вече 29 години. Професиите, които са нужни в „Мини Марица-изток“ ЕАД са специфични, затова, съгласно лиценза си, в Центъра за професионално обучение се провеждат обучения по професии за придобиване на втора и трета степен на професионална квалификация; обучения за придобиване на правоспособност по част от професия, съгласно държавните образователни стандарти; вътрешнофирмени обучения; семинари и други. Годишно през различни форми на обучение преминават около 2 400 души – служители на дружеството и външни лица. Утвърдената програма за квалификационната дейност на „Мини Марица-изток“ ЕАД се съгласува с Министерството на енергетиката, като за 2022 година се предвижда да бъдат обучени 2635 човека. Дейността на ЦПО се контролира от Учебно методичен съвет и Експертите на НАПОО, които правят периодични проверки на документацията, както в Информационната система, така и на място в клоновете на дружеството.

ЦПО към „Мини Марица-изток“ ЕАД е център, доказал се с високо качество на предлаганото професионално обучение чрез съчетаване на съвременните образователни политики и съществуващите традиции. Създадена е положителна среда за взаимодействие между курсисти, преподаватели и експерти. Притежаваната добра материално-техническа база и високо квалифициран персонал са отлична предпоставка за провеждане на качествено професионално обучение. Инвестицията в професионалното обучение е инвестиция едновременно и в хората и в бъдещето на „Мини Марица-изток“ ЕАД – държавното дружество, което гарантира енергийната независимост на България.

ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

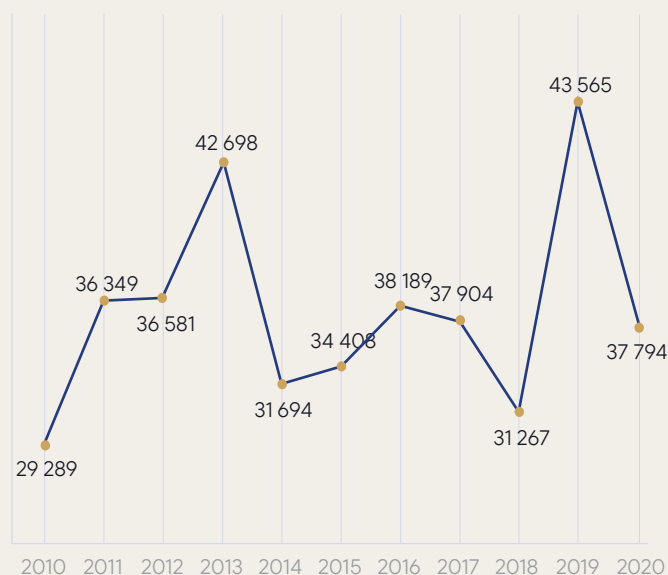

ИНВЕСТИЦИИ В ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

През 2020 г. разходите за опазване и възстановяване на околната среда възлизат на 37,8 млн. лева, което е спад с 13% спрямо 2019 г. Въпреки това, нивото им е над средното за последните десет години.

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда включват разходите за придобиване и поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и разходи за услуги, свързани с околната среда (отвеждане и пречистване на отпадъчни води, обезвреждане на отпадъци и др.).

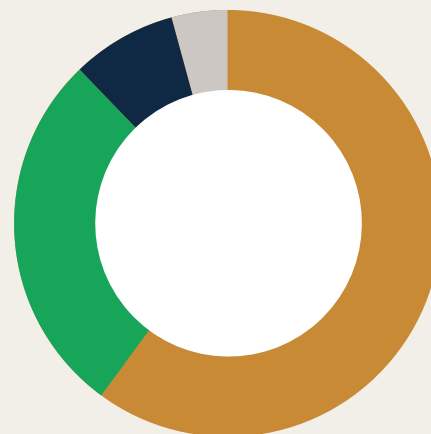
Разходи за опазване и възстановяване на околната среда, хил. лв.

Източник: Национален статистически институт.

В структурата на разходите за опазване на околната среда за добивната промишленост през последните пет години най-голям дял заемат разходите за отпадъчни води - 60%. Следват ги разходите за опазване на почвата и подпочвените води с дял от 28%. Разходите за отпадъци са с дял 7,5%. Останалите разходи като тези за отпадъци, въздух, шум, гори и др. заемат съвсем малък дял в структурата.

Структура на разходите за опазване на околната среда

- 28% За опазване на почвата и подпочвените води
- 4% За въздуха, мониторинг и контрол, други
- 8% За отпадъците
- 60% За отпадъчни води

Източник: Национален статистически институт. Осреднени данни за периода 2010-2020 г.

През изминалия период БМГК, чрез своята експертна комисия по околна среда, работи активно по актуални въпроси, свързани с действащото и предлагано за изменение на съответното законодателство, вкл. „Национална приоритетна рамка за действие по Натура 2000“, решенията на Комитета за наблюдение към ОПОС, нормативни документи в изпълнение на Директива 2006/21ЕО, процедури по ЗООС, ЗУО, ЗБР, ЗВ и др.

БМГК осъществява активен обмен на информация и обсъждане на актуални въпроси с Комисията по околна среда към Евромин, като експерти на БМГК участват редовно в работата на европейската организация в тази област.

БМГК се стреми да стимулира усилията на компаниите за опазване на околната среда и чрез годишните си награди за липса на санкции за нарушаване на екологичното законодателство, които се раздават по време на Националното честване на Деня на миньора, както и чрез участие в различни проекти с екологична насоченост.

УСПЕШНИ ПРОЕКТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

РЕКУЛТИВИРАНИ СА 115 ДКА МИННИ ТЕРЕНИ В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“

През 2021 г. в „Асарел-Медет“ са рекултивирани 65 дка от Окисно насипище и 50 дка сух откос на хвостохранилище „Люляковица“. Над 40 доброволци от компанията се включиха в традиционната екологична акция за затревяване и залесяване в компанията. По фирмената програма „Екология“ са изпълнени 21 екологични задачи, като само 8 от тях са част от концесионните ангажименти на компанията.

Чрез Комплексния екологичен полигон се осъществява мониторинг върху компонентите на околната среда в партньорство с Научно-изследователския институт към СУ „Св. Климент Охридски“. На сайта на „Асарел-Медет“ заинтересованите страни могат онлайн да следят в реално време показателите за състоянието на водите в района на дружеството, а работата на трите пречиствателни станции се управлява от интегрирана автоматизирана система.

НОВА ПЛОЩАДКА ЗА СЪБИРАНЕ, ПРЕДВАРИТЕЛНО ТРЕТИРАНЕ И ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБОГАТИТЕЛЕН КОМПЛЕКС НА ЕЛАЦИТЕ-МЕД АД

През 2021 г. в Обогатителен комплекс на Елаците-Мед стартира проект, който ще подобри организацията по събиране, предварително третиране и временно съхранение на собствени отпадъци на територията на дружеството.

Проектът предвижда изграждане на нова площадка, която ще замени сега определените места за временно съхранение на образуваните на територията на комплекса отпадъци. С въвеждането ѝ в експлоатация през 2023 г. ще се подобри екологосъобразното им управление и ще се минимизира риска от замърсяване на околната среда. Допълнително ще се подобри отчетността и контрола върху генерираните и предадените количества отпадъци от отделните производствени звена.

Проектът включва изграждането на: сграда с шест броя склада за временно съхранение на опасни отпадъци; шест открити зони за съхранение на метален скрап; открити зона с портален кран за разтоварване и сортиране на неопасни отпадъци; промишлено хале с 12 броя функционални зони за временно съхранение на неопасни отпадъци и административно - битова зона.

ЕЛАЦИТЕ-МЕД ВЪВЕДЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ ВТОРА МАШИНА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ СТАБИЛИТЕТА НА ХВОСТОХРАНИЛИЩЕ „БЕНКОВСКИ-2“

Елаците-Мед АД непрекъснато се стреми да усъвършенства и внедрява най-добрите и съвременни технологични и технически решения в сектора. Управлението на минните отпадъци, като част от целия технологичен цикъл, има съществена роля както за опазването на околната среда, така и за безопасността.

Внедрената през 2018 г. технология за обработка на намития хвостов материал в плажните зони на хвостохранилище „Бенковски-2“ чрез т.нар. процес „Mud Farming“, осъществявана чрез специализирана машина за обработка на хвостовия отпадък MudMaster MM19, се доказва, като ефективна и надеждна. С нея се подобряват физико-механичните показатели на хвоста, обезводняването и се ускорява процеса на консолидация на намития материал.

През 2022 г. бе въведена в експлоатация втора машина – MudMaster MM32. С реализирането на този проект се очаква да се повиши значително ефективността и производителността на процеса на работа. Тази иновативна технология за обработка на плажните зони на хвостохранилищата все още няма аналог в България.

И двете машини MudMaster – MM19 и MM32 са проектирани и произведени за специфичните условия на хвостохранилището и са съобразени с физико-механичните показатели на материала. При възприетата схема на работа, подготвителна обработка с MM32 и последваща обработка на намития материал с MM19, се очаква ускорен темп на процеса и значително по-висока производителност.

Ефектите от процеса са:

- обезводняване и уплътняване на депонирания в плажната зона хвост, което завишава плътностните показатели и осигурява допълнителни 12 % обеми за депониране;
- значително завишаване на физико-механичните показатели на намития хвост и подобряване както

на експлоатационната, така и конструктивната сигурност на съоръжението;

- намаляване на втечняването на хвоста;
- ускоряване на времето за консолидация;
- повишаване на безопасността при работа.

„ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС“ С ГРИЖА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

Един от ангажиментите, които Дружествата на „Дънди Прешъс Металс“ в България са поели пред обществеността, е да възстановят и запазят площта на природните местообитания, връщайки естественото им състояние. За това компанията създаде проект за биологична рекултивация, който има за цел да възстанови естествената растителна покривка. Тя ще се извърши чрез затревяване и залесяване с местни дървесни и храстови видове поетапно, след изпълнение на техническата рекултивация на засегнатите терени.

Общата площ за рекултивация е 726 дка, като първоначално започна прогресивна рекултивация на Интегрираното съоръжение за съхранение на минните отпадъци (ИССМО). Тя се извършва и в момента, като ще продължи през целия цикъл на работа на рудника. След приключване на добива и изчерпване на залежите ще се пристъпи към ликвидация на останалите съоръжения и обекти.

Ежегодно се изпълнява техническа рекултивация с цел обезопасяване на терена, противоерозионни мерки – полагане на биоразградима кокосова рогозка и последваща биологична рекултивация. По метода на хидропосев се извършва затревяване със семена от местни видове растения като се ползва само органична тор. С цел опазване популацията на застрашени насекоми, на обекта не е разрешено използването на инсектициди. След година ще се пристъпи към залесяване, отново само с местни видове дръвчета и храсти. За целите на устойчивото възстановяване на популациите на двата вида костенурки и връщането им на обекта, след ликвидацията му, се извършва и залесяване с местни плододаващи видове (дива круша и джанка). Същите ще имат и благотворно влияние върху орнитофауната и намаляване на натиска на хищниците върху популацията на костенурките. След залесяване специализиран екип ще монтира поливна система от капков тип, за да гарантира максимална прихващаемост на фиданките през летните месеци.

По този начин „Дънди Прешъс Металс“ възстановява ландшафта и създава екосистема, максимално доближаваща се до естествената, за да може хората и природата да се развият хармонично и продължат да ползват тези ресурси осъзнато и устойчиво, с грижа за следващите поколения.

Общият брой на засадените фиданки от 2018 г. до момента е близо 56 000 броя.

„НАШЕТО ЗЕЛЕНО УТРЕ“ ОБЛАГОРОДИ С НАД 2100 ДЪРВЕТА И ХРАСТИ В ЕТРОПОЛЕ И СРЕДНОГОРИЕТО

Над 2100 дървета и храсти бяха засадени по програмата „Нашето зелено утре“ през октомври и ноември м.г. в Етрополе, Мирково, Чавдар, Челопеч, Пирдоп, Златица и Копривщица. За втора поредна година представители на дружествата дарители Геотехмин ООД, Елаците-Мед АД, Геострой АД и Геотрейдинг АД, и на местните власти се включиха в инициативата, заедно с учители, ученици и дори деца от детски градини. Каузата – да дадем нашия принос за околната и градската среда.

В Челопеч ученици от петите класове на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с помощта на своите учители и дарителите от Група ГЕОТЕХМИН, засадиха 36 плодни дръвчета. Те поставиха табелки на засадените от тях фиданки и сега всеки е ангажиран да се грижи за своята овошка.

В градската градина на Пирдоп ученици и преподаватели от НУ „Тодор Влайков“ и СУ „Саво Савов“ засадиха чинар, липа и ясен. Различни места в града бяха облагородени от служители на общината и представители на дружествата дарители с иглолистни и широколистни видове – общо 70 нови фиданки и 200 храсти.

240 са новите насаждения в Златица. Там кампанията по инициативата „Нашето зелено утре“ започна на площад „Пещерата“, със засаждането на 10 фиданки ликвидамбър – широколистно дърво, което живее над 400 години.

В Етрополе ученици от СУ „Хр. Ясенов“, ОУ „Христо Ботев“ и ПГ „Тодор Пеев“, заедно с техните преподаватели, със съдействието на общината и дружествата дарители разнообразиха растителните видове с над 200 нови фиданки и храсти.

Над 1000 са растенията, които бяха засадени на различни места в село Чавдар. В Мирково учениците на ОУ „Георги Бенковски“ посадиха фиданки шестил.

СУ „Любен Каравелов“ в Копривщица също е с нова растителност. Учениците полагат грижи за 200 плодни дръвчета, за да могат след време да берат плодовете от труда си.

„Нашето зелено утре“ е част от Благотворителната програма „Българските добродетели“ и се осъществява

с участието на представители на висшия мениджмънт на Геотехмин ООД, Елаците-Мед АД, Геострой АД и Геотрейдинг АД, с доброволен труд на техни служители, както и с участието на местните общности. Освен че се грижи за осигуряване на по-зелена среда за общините в Средногорието и Етрополе, тя има и образователен характер. Целта е учениците и младежите да участват не само в облагородяване на родните им места и увеличаване на биоразнообразието, но и да се грижат за отглеждането на дърветата.

През 2020 г. по програмата „Нашето зелено утре“ в седемте общини бяха засадени над 1100 дървета и храсти, както и стотици цветя. Инициативата продължи и през пролетта на 2022 г., като бяха засадени над 550 дървета и храсти в училищните дворове. Кампанията по засаждането е част от регионалния конкурс, в който участват ученици от 13 училища от района на Етрополе и Средногорието.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ПОЧИСТИ КОРИТОТО НА РЕКАТА В СЕЛАТА БАНЯ И БЪТА

Превантивно почистване на коритото на реката в района на селата Баня и Бъта в община Панагюрище беше извършено със средства, осигурени от „Асарел-Медет“. Компанията откликна на молбата на кметовете на населените места, като осигури финансиране за над 150 хил. лв. и сключи договор с фирма, която да реализира проекта. Така с помощта на тежка техника бяха премахнати

дънери и храсти, които намаляваха проводимостта на речните легла на територията на Баня и Бъта. Кметът на с. Бъта Георги Александров обясни, че от коритото на река Банска Луда Яна само в района на село Бъта са иззети около 8 хиляди кубични метра наноси. Почистеният там участък е с дължина около 1 км, а в съседното село Баня – около 1,2 км.

„Обемът от работа не беше малък, но фирмата, която беше наета от „Асарел-Медет“, се справи професионално и в доста кратки срокове. Жителите са благодарни за почистването и казват, че в такова състояние реката не е била от дълги години“, допълни кметът на с. Баня Димитър Арбалиев. Кметовете благодариха на „Асарел-Медет“ за подкрепата и добре свършената работа, а на Община Панагюрище за съдействието при бързото придвижване на нужната документация за съгласуване от Басейнова дирекция.

#КОДЗЕЛЕНО ЗА СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ОКОЛНАТА СРЕДА

#КодЗелено е информационна кампания за ангажиране на служителите, която „Асарел-Медет“ провежда по случай Световния ден на околната среда от 2013 г. Десетото издание на кампанията се проведе на 6 юни, като показва съпричастността на екипа към фирмения девиз „От природата – за хората, от хората – за природата“. През

миналата година стартира и новата фирмена инициатива за подкрепа на пчеларството в региона на Панагюрище, която мина под наслов #BeeHarpy.

Всяка година на този ден хората от екипа на „Асарел-Медет“ идват на работа с тематичен дрескод – зелено или жълто облекло или аксесоар, а думата „мед“ е важен герой във фирмената еко акция. Участниците в инициативата получават медоносно цвете в саксия, а за всички работещи в компанията има пакетче семена на медоносни растения. Съмишленици на проекта за подкрепа на пчеларството, което се развива много добре в района на Панагюрище, са също и много асарелци, които гледат свои кошери.

По случай Световния ден на околната среда в Информационния център на компанията ръководителят на отдела по екология инж. Мариела Джиджинкова се среща с местни гимназисти, за да им разкаже за професията на еколога и да ги вдъхнови с хобито си да прави бижута и сувенири от отпадно стъкло. „Асарел-Медет“ подкрепи също и зеления хепънинг на учениците от Центъра за подкрепа на личностното развитие в Панагюрище.

ТОТАЛЕНЕРДЖИС МАРКЕТИНГ БЪЛГАРИЯ ЗАСАЖДА СОБСТВЕНА ГОРА ВЪВ ВИТОША

Като част от своята амбиция за устойчиво развитие ТоталЕнерджис Маркетинг България започна нов проект-засаждане на собствена гора във Витоша планина. Проектът се осъществява с любезното съдействие на ТП „Държавно горско стопанство – София“.

Проектът включва три етапа през цялата годината и изисква пълна ангажираност от страна на компанията.

Първият етап от проекта започна в началото на м. май, като екипът на ТоталЕнерджис Маркетинг България със собствените си усилия и експертите от горското стопанство допринесоха за подобряване на климата със засаждането на 245 иглолистни фиданки. По време на втория етап – „прекопаване“ на фиданките, който се осъществи в началото на м. юли, екипът установи, че 90% от засадените фиданки през м. май са живи и се развиват благоприятно. Третият етап от този проект ще се осъществи през м. октомври, когато засадените фиданки ще бъдат подготвени за настъпващите зимни месеци.

ТоталЕнерджис Маркетинг България ще продължи да се грижи за „своята“ гора, като през следващите пет години ще продължи с инициативите за облагородяване на обезлесените площи във Витоша планина. С тази инициатива екипът на ТоталЕнерджис в България успешно и положително допринася за изменението на климата и е в съответствие с амбицията за устойчиво развитие на компанията.

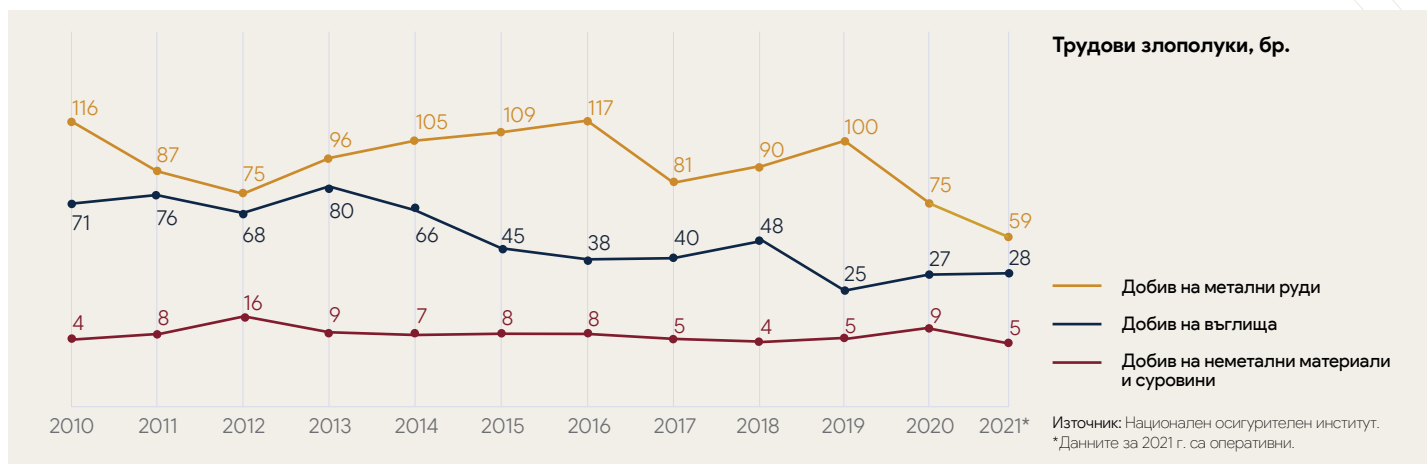
БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ

ТРАВМАТИЗЪМ В БРАНША

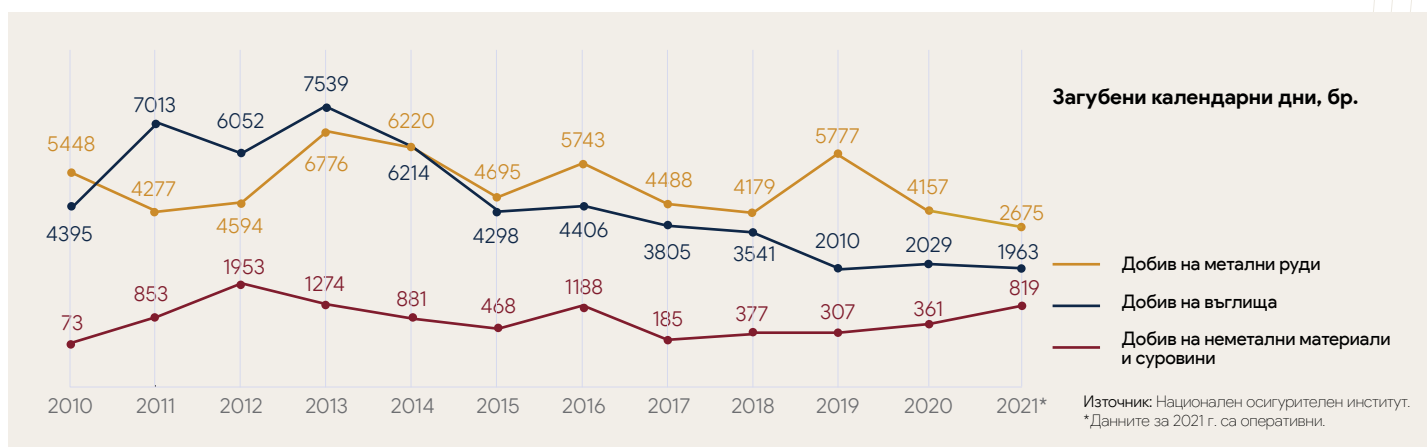
Общият брой трудови злополуки за отрасъла през изминалата 2021 г., по оперативни данни на Националния осигурителен институт, е 94 бр., като бележи спад с 15% спрямо предходната 2020 г. Това е най-ниското ниво на този показател през последното десетилетие.

Най-много са трудовите злополуки в подотраслите Рудодобив и Въгледобив, тъй като заетите там са значително повече. Сериозен спад на злополуките има в рудодобива, с 21%, като за 2021 г. те са 59 бр. при 75 бр. през 2020 г. При въгледобива има ръст с 1 бр., а в добива на неметални полезни изкопаеми е налице спад от 9 бр. на 5 бр.

Положителен факт е, че през 2021 г. не е отчетена нито една смъртна злополука, което до момента не се е случвало в отрасъла.

Загубените календарни дни в добивния сектор бележат спад със 17% и през 2021 г. са общо 5457 бр. След пикът от 2013 г. (15 559 бр.) е налице трайна тенденция към намаляване на този показател за бранша.

Минерално-суровинният отрасъл, поради своята специфика, е свързан със значителни рискове за безопасността и здравето на работещите в него, което предопределя особеното внимание, което отделят членовете на БМГК към този аспект от дейността им. Необходимо е да се обърща изключително внимание при превенцията: намиране на причините за травматизма, оценяване на рисковете и начертаване на

мерки за намаляването му. В компаниите от добивната промишленост се обърща сериозно внимание на този проблем, което е видно от резултатите.

Въпреки това, трябва да се отбележи, че грижата за безопасността на работещите в тази сфера е приоритет на редица компании от бранша. Това означава инвестиране в най-съвременни технологии, спазване на строги процедури и обучение на персонала.

ДОБРИ ПРАКТИКИ ПО БЗР

ЗЛАТНИ ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ В „ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС“

Осигуряване на здравето и безопасността е критично важна тема за дружествата на „Дънди Прешъс Металс“, тъй като от това зависят благополучието на служителите, намаляването на разходите и времето за престой на оборудването, което има пряко отражение върху производителността.

„Безопасността е в наблюдателността и в готовността да се предприемат действия според златните правила, които са въведени в дружествата, за да опазим себе си и колегите си.“ – казва Александър Цанов, мениджър Здраве и безопасност за „Дънди Прешъс Металс“ в България.

Именно златните правила са сред основополагащите елементи в културата на безопасност. Нулевата толерантност към алкохола е в основата на най-отдавна въведеното златно правило Проверка за алкохол. За да осигури единен процес при работа с мобилно оборудване, съответстващ на нормативните изисквания и на най-добрите работни практики, е въведено и правилото за Работа с мобилно оборудване – правоспособности и обучения. Друго златно правило е Работа с повдигателни съоръжения и сменяеми товарозахващащи приспособления. Разединяване и обозначаване е сред златните правила, чието познаване е важно както за работа в индустриална среда, така и за дейности в домашни условия. Макар всеки да е индивидуално отговорен за правилното използване на машините и съоръженията, познаването на рисковете от всички служители води до по-висока степен на спазване на правилата и съответно до по-добра колективна защита. Специфично златно правило за работа в подземни условия е Работа под незакрепен масив, а в откритите рудници Работа в близост до откос. Влизане и работа в ограничени пространства и Работа на височина са също сред най-често срещаните причини за инциденти и превръщането им в златни правила засилват фокуса върху необходимите действия за предпазване.

Елемент на безопасността е и дигитализацията. Дружествата продължават да работят за постигане на по-висока степен на автоматизация и дигитализацията на процесите по добив и преработка, разработват се проекти в сферата на информационните технологии в минното дело, така че използваните методи в традиционни процеси да стават по-ефективни и безопасни.

В допълнение към златните правила в дружествата на „Дънди Прешъс Металс“ в Челопеч и Крумовград има още много инициативи, с които се подобрява нивото на

безопасност в подземни и надземни условия. Сред най-важните са:

- Проследяване в реално време на хора и мобилно оборудване в подземни условия чрез монтирани чипове в минните лампи и производственото оборудване;
- Дистанционно управление на челните товарачи в отворени добивни камери за елиминиране рискът служителите да работят под незакрепен масив и да бъдат наранени;
- Дистанционно взривяване от повърхността посредством безжичната мрежа, след като всички служители се извеждат от подземния рудник;
- Дистанционно/автоматично управление на средствата за местна вентилация от повърхността, позволяващо управление на потока от чистата и отработената въздушна струя в рудника и в случаи на авария/пожар. Премахва необходимостта от присъствие на хора под земя за предотвратяване на аварията и работа в опасни за здравето и живота условия;
- Всички подземни машини в експлоатация са с климатизирани кабинни, осигуряващи нормална работна атмосфера на подземните оператори. Кабините отговарят напълно на стандартите ROPS ISO 3471 и FOPS ISO 3449, които осигуряват безопасността на операторите при преобръщане на машината или падащи предмети.
- За борба с праха се ползва водоструйна система за оросяване на извозните пътища и взривената руда. Разпръскването на калциев хлорид по пътищата също осигурява поддържане на определена влажност и не позволява генерирането на прах при движение на тежките минни машини;
- В рудника има на разположение подземни тоалетни, с които се подобрява хигиената на работните места;
- В обогатителната фабрика модернизацията и автоматизацията на работния процес позволява минимизиране присъствието на оператори извън контролните зали и ограничава или елиминира експозицията на шум, химични агенти и др.;
- Работата на пилотен SMART център за управление на производствените процеси в реално време от повърхността позволява безопасна работа, наблюдение и комуникация при ликвидиране на аварии.

Поддържането на висока култура на безопасност изисква лидерство, което в „Дънди Прешъс Металс“ е основано на личния пример. Освен поведението, това е и времето, което ръководителите прекарват заедно със служителите на работните им места. Това дава възможност за общуване, споделяне на мнения и притеснения. Целта е да има двупосочна комуникация относно очакванията и идеите на хората, което води до подобрене на безопасността за всички служители в дружествата.

ВСЕКИ ЖИВОТ Е СЪКРОВИЩЕ

Превенцията на разпространението на Covid-19 беше сред приоритетите във фирмената програма за здраве и безопасност при работа в „Асарел-Медет“ през 2021 година. Като част от мерките за превенция са изразходвани над 72 720 лв. за безплатни PCR тестове на работещите в компанията чрез сътрудничество с МБАЛ „Уни Хоспитал“. В условията на пандемия пакетът от ежегодни медицински профилактични прегледи на работещите бе разширен с редица допълнителни клинични и лабораторни изследвания, като общата им стойност е близо 127 хил. лв.

Сред приоритетите, заложили в дарителската политика на „Асарел-Медет“, е подкрепата за уязвими социални групи, които станаха още по-уязвими в условията на пандемия. Подпомогнати са организации на хора в неравностойно положение, както и образователни институции, които бяха изправени пред необходимостта да осигурят изпълнението на различни противоепидемични мерки. Компанията е отличена от Регионалния съюз на слепите и има благодарствени писма за подкрепата от редица организации като Дружеството на хората с увреждания и Дружеството на диабетиците.

ПРЕЗ 2021 Г. НЯМА ДОПУСНАТИ ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ С ФАТАЛЕН ИЗХОД В „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ ЕАД

През 2021 г. в „Мини Марица-изток“ ЕАД няма допуснати злополуки с фатален изход и няма регистрирани професионални заболявания, показва анализът на състоянието на трудовия травматизъм в дружеството.

За превенция на свързаните с работата трудови злополуки през 2021 година в дружеството са предприети различни мерки, като извънредни инструктажи, извънредни обучения и изпити по безопасност и здраве при работа, прилагане на различни организационни и технически мерки, преразглеждане на оценката на риска за ЗБР за длъжностите и работните места, извършване на

извънредни проверки и налагане на дисциплинарни наказания на допусналите нарушения.

Данните за първите три месеца на 2022 г. сочат намаление на трудовия травматизъм в дружеството в абсолютни и относителни величини, спрямо същия период на миналата година. Трайна тенденция от последните 10 години е намаляването на смъртните случаи и тежките наранявания на работното място в „Мини Марица-изток“ ЕАД. Грижата за здравето и съхраняването на живота на работниците и служителите на дружеството е първостепенна величина и приоритет за ръководството, което предприема строги противоепидемични мерки за ограничаване на заболяемостта от Ковид-19. По време на пандемията наличието на силна система за безопасност и здраве при работа е от решаващо значение за опазването на работната среда и защитата на безопасността на работниците и здравето им. Посредством правилно инвестиране в здравословни и безопасни условия на труд, ръководството цели многократна възвръщаемост за Дружеството.

КРЪВОДАРИТЕЛСКИ КАМПАНИИ В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“: КАПКА ПО КАПКА – ДОБРО!

Общо 235 асарелци дариха кръв по време на двете безвъзмездни кръводарителски акции, организирани в дружеството през 2021 година. Екипът на Здравна служба „Асарел“ и медиците от Районен център за трансфузионна хематология – Пловдив, отново създадоха отлична организация. Акцията е част от националната кампания „Капка по капка – живот“ и се извършва в Здравна служба „Асарел“ от 2006 година насам.

Сред редовните кръводарители е специалистът от отдел „Персонал“ Стоян Боев. „За осми път дарявам кръв. Надявам се, че по този начин ще помогна на нуждаещ се човек“ – сподели той. Всеки от участниците в кампанията получава лична благодарност, подписана от изпълнителния директор инж. Делчо Николов, както и брандиран артикул, който да му напомня за благородния и много човешки жест, с който спасява живот.

КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ИНВЕСТИРА 57 МЛН. ЛВ. ПО ФИРМЕНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

По седемте фирмени програми за устойчиво развитие на „Асарел-Медет“ са инвестирани над 57 млн. лв. през 2021 г. Проектите са за производствена ефективност, развитие на минерално-суровинната база, енергийна ефективност, екология, здраве и безопасност при работа, развитие на човешкия капитал и корпоративно развитие.

Компанията осигурява над 50% от произведената стокова продукция от нефинансовите предприятия в община Панагюрище, над 36% от всички приходи в бюджета на община Панагюрище, както и над 75% от внесените данъци върху печалбите в държавния бюджет от предприятията в община Панагюрище.

„Асарел-Медет“ е най-големият работодател в региона, като създава над 30% от работните места в стопанския сектор в Панагюрище. Според Института за пазарна икономика общината е в Топ 10 на страната по средна брутна работна заплата, като специфичното е, че минната индустрия се развива паралелно с редица други икономически отрасли, сред които са оптичното производство, прецизното уредостроене, производството на пластмасови детайли, туризма и земеделието. Социалните проекти на компанията имат дългосрочна добавена стойност за устойчивото развитие на региона и популяризирането на Панагюрище като туристическа дестинация. Благодарение на инвестицията на „Асарел-Медет“ в пълната промяна на общинското здравеопазване и изграждането на МБАЛ „Уни Хоспитал“, община Панагюрище е на второ място по брой лекари на глава от населението в страната, сочи още изследването на Института за пазарна икономика.

„БЪЛГАРСКИТЕ ДОБРОДЕТЕЛИ“ В ПОЛЗА НА ОБЩЕСТВОТО

Вече четири години със своята Благотворителна програма „Българските добродетели“ Група ГЕОТЕХМИН подпомага осъществяването на значими социални, инфраструктурни, образователни и екологични проекти. Те са важни за хората в населените места, където дружествата осъществяват дейност, за студентите и учените в университети, за БЧК и други организации, творци и др.

Програмата е създадена през 2018 г. от проф. д-н инж. Цоло Вутов и ръководителите на четири дружества: Геотехмин, Елаците-Мед, Геострой и Геотрейдинг, за да надградят усилията си в полза на обществото и да допринесат за по-доброто бъдеще на България. Инициативата се основава на българските и общочовешки добродетели и ценности: родолюбие, честност, човечност, трудолюбие, нравственост, скромност, вяра, справедливост, оптимизъм...

За четири години по програмата са реализирани десетки значими каузи – подкрепа за институции, болници и хора в пандемията от Covid 19, инвестиции в инфраструктура, образование и качеството на живот в регионите в общините Етрополе, Мирково, Златица, Чавдар и Челопеч, подкрепа за таланти, облагородяване на околната среда...

След големия ремонт на СУ „Христо Ясенев“ през 2021 г. с дарения по Благотворителна програма „Българските добродетели“ бяха реновирани и два басейна в училището, в което учат 740 ученици. По програмата бе направена нова компютърна зала, кабинет за приобщаващо образование в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ в село Чавдар. Извършена бе подмяна на уличното осветление в село Бенковски и реновиране на уличната осветителна мрежа на централния площад и на две главни улици в село Мирково. Друг реализиран значим проект бе за ремонт и асфалтиране на пет улици в Бенковски. В областта на здравеопазването, в Чавдар, бе открит здравен кабинет и с подкрепа на програмата

започнаха безплатни профилактични прегледи за местните жители. Тази година проектът продължава.

Първият интерактивен кабинет в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ също бе направен по „Българските добродетели“. Разработката е осъществена от специалисти от ITR Сървисис – друга компания от групата.

В процеса на управление и реализация на инициативите участва ръководството на Група ГЕОТЕХМИН и екипи от дружествата, развива се корпоративната култура, фокусирана върху принципи, свързани с устойчивостта и етиката, с използване на ресурси и инвестиции.

Според анкета, проведена през януари-февруари 2022 г. сред 40 респонденти в района на дейност на Елаците-Мед, 65% определят партньорството с Група ГЕОТЕХМИН в областта на корпоративната социална отговорност като изключително успешно. С най-висока степен на устойчивост сред програмите на групата са „Култура и национална идентичност“ и „Българските добродетели“.

“Нашето училище е сподвижник за реализиране на целите на „Българските добродетели“, чиито резултати не се измерват само количествено. Проектите за обновяване на материалната база – изградено ново газово стопанство, качествено парно отопление във всички сгради и помещения, обновен физкултурен салон, цялостен ремонт на басейна, в това число с нова вентилационна система, са осъществена мечта на поколения етрополци”, казва директорът на СУ “Христо Ясенов” в Етрополе г-жа Мила Манчева. „Реализираните проекти по програма „Българските добродетели“ са значими, свързани с подобряване качеството на живот в местната общност, както и на инфраструктурата, социалната, здравна и образователна политика на община Чавдар”, казва Павлина Павлова, секретар на общината.

БЛАГОДАРЕНИЕ НА СПОРТНА ЗАЛА „АРЕНА АСАРЕЛ“ ПАНАГЮРИЩЕ СТАНА „ЕВРОПЕЙСКИ ГРАД НА СПОРТА 2022“

Отличните условия за професионален и масов спорт, които предлага многофункционалната спортна зала „Арена Асарел“ е една от най-важните предпоставки за избирането на Панагюрище за Европейски град на спорта за 2022 г.

Отличието бе присъдено от Асоциацията на европейските градове и столици на спорта ACES EUROPE. На официалното събитие компанията ни беше представена от прокуриста Галя Костова, която заяви, че признанието за Панагюрище е напълно заслужено. Тя поздрави ръководството на Общината за номинацията и благодари на Асоциацията на спортните клубове и дъщерното ни дружество „Тракийски хотелиери“ за многобройните инициативи, които развиват региона като привлекателна дестинация за спорт и туризъм.

Спортната зала е изградена чрез публично-частното партньорство между Общината и „Асарел-Медет“. Инвестирани са над 15 милиона лева, като в нея могат да се практикуват над 25 вида спорт.

ГРУПА ГЕОТЕХМИН СЪЗДАДЕ ПЪРВИЯ ИНТЕРАКТИВЕН КАБИНЕТ В МГУ

Група ГЕОТЕХМИН подкрепя проекти за развитието на образованието и науката. През 2021 г. по Благотворителната програма „Българските добродетели“ беше направен първият интерактивен кабинет в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. Геотехмин ООД, Елаците-Мед АД, Геострой АД и Геотрейдинг АД дариха 4 графични таблета, 4 лаптопа, дисплей и друга техника като целта е качеството на обучението в електронна среда да бъде на същото ниво, както при присъственото.

Пълен комплект от оборудването е разположен в заседателната зала на Минно-технологичния факултет

и се използва при онлайн обучения на студенти, при официални видео-конферентни връзки, провеждане на научни журита, предварителна защита на дисертации, както и при дипломни защиты, когато студентите са под карантина, заради коронавирус. Другите устройства са на разположение на преподавателите от Геологопроучвателния факултет и Минно-електромеханичния факултет.

„Графичният таблет дава възможност колегите да виждат написаното на момента, като това е особено важно по време на упражненията“, споделя доц. д-р Захари Динчев – ръководител катедра „Руднична вентилация и техническа безопасност“. За предимствата от използването на новата техника разказва и ас. Димитър Кайков от катедра „Разработване на полезни изкопаеми“ – „Върху вече направена схема можем да правим пояснителни записки, обозначения, да щриховаме площи, да изписваме формули и това е значително по-лесно, в сравнение с използването на мишка.“

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ БЛАГОУСТРОИ ПЛОЩАД „ЛЪЧЕЗАР ЦОЦОРКОВ“ В ПАНАГЮРИЩЕ

В навечерието на коледните празници през 2021 г. най-новият панагюрски площад „Лъчезар Цоцорков“ засия с красива украса. Проектът бе изпълнен по поръчка и с финансиране от „Асарел-Медет“ АД. Цялото площадно пространство край спортна зала „Асарел“ грееше с коледен дух, а на празничната украса се радваха всички посетители на градския парк, жителите и гостите на Панагюрище. Социалните мрежи се напълниха с щастливи деца, които се снимат до усмихнатия мечок или в коледната къщичка.

На 30 ноември 2020 г. Общински съвет – Панагюрище единодушно реши пространството край спортна зала „Арена Асарел“ да носи името на покойния председател на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ АД проф. д-р Лъчезар Цоцорков. От своя страна „Асарел-Медет“ АД безвъзмездно извърши благоустрояване на новия площад в Панагюрище.

АРТ ВАКАНЦИЯ ЗА ДЕЦАТА ОТ МАДАН И РУДОЗЕМ

На 1 юни – международният ден на детето, беше подписан договорът за провеждане на арт ваканция за деца от училища в гр. Мадан и гр. Рудозем между 1-ви клас и 8-ми клас. Ваканцията е иницирана и финансирана от „Горубсо Мадан“ АД и подкрепена от двете общини.

Група от 50 деца ще пристигне в лагера на сдружение „Духовно огледало“ в с. Бродилово, общ. Царево и ще остане за периода от 7 август до 16 август. Там децата, определени от най-големите училища в двете общини, ще създават приятелства и общи спомени. Ще се занимават с изкуства – приложни и театрални, ще спортуват, ще ходят на плаж и ще изживеят истинската емоция на лагера. Тази арт ваканция е организирана, за да бъде подарък за учениците, които са завършили с отличен успех или са подобрили успеха си, за тези с добро поведение, както и да стимулира останалите към такова.

Това е поредната от множеството инициативи на „Горубсо Мадан“ за подкрепа на местните общности, култура и спорт за децата.

210 ДЕЦА ОТГЛЕЖДАХА БОСИЛЕК И МУШКАТО В КОНКУРСА „МОЯТА ГРАДИНА“ НА ГРУПА ГЕОТЕХМИН

За трета поредна година Геотехмин ООД организира конкурс за децата и внуците на работниците и служителите от Групата. Той бе озаглавен „Моята градина“. В надпреварата се включиха 210 деца на възраст от 1 до 18 години, разделени в 3 възрастови групи – от 1 до 6 г., от 7 до 10 г. и от 11 до 18 г. Те получиха посадъчни комплекти – с босилек или мушкато. Задачата беше да покажат с до 10 снимки или видеоклип как го засаждат и как се грижат за него.

Децата проявиха изключителен интерес към конкурса и възможността да садят и отгледат свое растение. Категориите бяха „Креативно представяне“ – как по интересен начин е показано засаждането и отглеждането, „Стъпка по стъпка“ – за децата, които показват последователността на целия процес, „Моята градина“ – къде са поставили саксията – окачена на входната врата или сред много други цветя, „Информираност“ – за тези, които са събрали допълнителна информация и разказват за отглеждането на растенията.

Жури на конкурса беше журналистката Галя Щърбева – автор и водещ на телевизионното предаване „Да хванеш гората“. Тя определи най-добре представилите се в четирите категории. На тях бяха раздадени награди, а всички участници получиха подаръци за положителен труд.

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ОТНОВО БЕ ГЕНЕРАЛЕН СПОНСОР НА УНИКАЛНОТО ЗА БАЛКАНИТЕ СЪСТЕЗАНИЕ

Отборите на Германия, Полша и Норвегия участваха в осмото издание на Световното първенство по фойерверки „Огън, цвят и фантазия“, което се проведе тази година от 10 до 12 юни на площад „20 април“ в Панагюрище. „Асарел-Медет“ АД отново бе генерален спонсор на събитието с организатори „Огнена хризантема“ и Община Панагюрище. Компанията осигури 75 хиляди лева, с които се покриват разходите за участието на отборите, материалите за фойерверк шоуто, транспорт, охрана и логистика.

„След двете години на пандемия, през които нямаше световно по фойерверки, интересът към събитието бе огромен“, каза управителят на „Огнена хризантема“ Иван Иванов. Той обясни, че още от месец април е започнал да получава обаждания от фенове на фойерверките, които се интересували кога през тази година ще се проведе първенството. „На събитието имаше туристи от Гърция, Северна Македония, Албания и други съседни държави. С мен се свързва туроператори, които включват дните на световното в програмата за организирани посещения. Хотелите в Панагюрище, Стрелча и Старосел бяха пълни за дните на първенството и голяма част от туристите пристигнаха само за зарята, като бяха принудени да нощуват другаде“, обясни Иванов. Имаше много изненади за феновете на фойерверките. Една от тях бе „жив огън“, който бе включен в откриващата заря през трите вечери на шоуто и бе съчетан по невероятен начин със закриващата заря на целия международен фестивал. „Тази година участниците бяха много сериозни отбори, с голям опит, като годишно всеки един от тях участва в 8 до 10 такива първенства по цял свят“, обясни управителят на „Огнена хризантема“. Той благодари на „Асарел-Медет“ АД за подкрепата и припомни, че без помощта на проф. д-р Лъчезар Цоцорков състезанието нямаше да бъде факт. „През 2013 г. имах среща с г-н Цоцорков, на която му предложих да организираме първенство по фойерверки.

Като далновиден човек той прегърна идеята и каза, че това ще бъде нещо много добро за бизнеса в Панагюрище и региона”, разказа Иван Иванов. Той благодари на ръководството на компанията, че продължава да стои зад този емблематичен за града проект, който популяризира Панагюрище като туристическа дестинация. Във времена на криза „Асарел“ е подкрепял провеждането на фестивала, като е откликнал на необходимостта от увеличаване на финансирането, за да се получи истински празник на фойерверките.

Над 72 хиляди туристи са гледали последното издание на световното по фойерверки през 2019 г. След две години пауза поради пандемията, броят на посетителите бе още по-голям.

СЛУЖИТЕЛИ И ПРИЯТЕЛИ НА „ГОРУБСО-МАДАН“ ЗАЕДНО ПОКОРЯВАТ ВРЪХ РУЕН

През м. юни, по инициатива и с финансовата подкрепа на „Горубсо-Мадан“ АД бе проведена двудневна екскурзия до гр. Кюстендил с приятели и колеги от дружеството, Професионална гимназия „Васил Димитров“ и Общински съвет Мадан. Кулминация на екскурзията бе покоряването на 4 юни на връх Руен – първенецът на Осоговска планина. Височината му е 2251 м, което го нарежда на пето място сред планинските първенци след Мусала, Вихрен, Ботев и Черни връх.

Целият маршрут до връх Руен е с дължина от около 18 километра. Групата започна изкачването си от чешмата, която се намира покрай пътя, точно до разклона на комплекс „Три бука“, на почти 1600 метра надморска височина. Маршрутът е дълъг, но сравнително лесен – само в последната част има малко изкачвания. Дори и най-малкият ни планинар – Радина, само на 6 години, не се отказа при дългия преход до върха. На 5 юни 2022 г. групата разгледа местни забележителности, каквато е Провиралката край с. Лиляч.

Скалното светилище, наричано от местното население „Провиралката“, представлява голям мегалитен комплекс, включващ няколко естествени скални арки, жертвени ями и улеи, соларен кръг, вторично обработвани в дълбока древност. Друга интересна забележителност са трите вековни секвои – гигантея гордо се извисяват в местността „Ючбунар“ в района на кюстендилското село Богослов. Те са обявени за природна забележителност през 1989 година с цел опазване на вековни дървета. Това са и най-старите секвои в България, а възрастта им е над 130 години.

Следващото предизвикателство, което планира да организира „Горубсо-Мадан“ за своите служители и приятели е покоряването на Черни връх.

РЪКОВОДСТВО НА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ПРИСЪДИ 208 НАГРАДИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ И ПОСТИЖЕНИЯ ПО ПОВОД ДЕНЯ НА МИНЬОРА

Ръководството на „Асарел-Медет“ отличи най-добрите работници и специалисти по случай Деня на миньора, като даде награди на 208 асарелци по повод фирмения празник. Отличия получиха определените за най-добър в професията, както и тези, които имат 25, 30, 35 или 40 години непрекъснат трудов стаж в „Асарел“ и дъщерните дружества.

За втора поредна година беше връчена специална награда за 45-годишен стаж, като неин носител стана Христина Елшишка, шлосер в „Асарел-Ремонт“ ООД. Сред първите наградени бяха и служителите с 4 асарелски десетилетия в трудовата си книжка – инж. Радко Шуманов, Мария Данчева, Христина Кърпарова, Стоянка Димитрова и Георги Говедаров. Отличията за най-добри мениджъри бяха присъдени на инж. Здравка Кърпаров, инж. Евгения Матеева, Ана Финджикова, инж. Георги Сеферинкин, инж. Ангел Ангелов, инж. Панталей Матанов и Димитър Димитров.

ГОДИШНИНИ

70 ГОДИНИ „МИНИ МАРИЦА-ИЗТОК“ - ИСТОРИЯ НА ОТКРИТИЯ ВЪГЛЕДОБИВ В БЪЛГАРИЯ

Седемдесет години историята на „Мини Марица-изток“ е историята на съвременния открит въгледобив в България. Най-голямото българско въгледобивно дружество работи за енергийната независимост и сигурността за развитието на националната икономика.

От началото на експлоатацията на „Мини Марица-изток“ ЕАД до края на 2021 г. в дружеството са добити 1 258 261 339 тона въглища и са разкрити, транспортирани и насипани 4 906 397 096 кубични метра земна маса.

„Мини Марица-изток“ ЕАД (ММИ) е 100% държавно предприятие, което експлоатира най-големите лигнитни мини в България, разположени в югоизточната част на района на Горнотракийската низина. Общата площ на лигнитното находище е около 240 кв.км. То е най-голямото в страната и в него са съсредоточени още над 1 850 399 500 тона лигнитни въглища (към 01.01.2022 г.). Добиваната електроенергия от термичните централи в региона е с относително най-ниска себестойност и висока конкурентоспособност, което предопределя изключително важното значение на добива от Източномаришкото находище за енергийния баланс и енергийната независимост на страната.

„Мини Марица-изток“ ЕАД е концесионер за добив на подземни богатства по силата на чл. 2, т. 4 от Закона за подземните богатства - твърди горива - въглища, от находище „Източномаришки въглищен басейн“, общини Раднево и Гълъбово, област Стара Загора и има Концесионен договор, подписан на 11.08.2005 г. и влязъл в сила на 22.07.2008 г. за добив на въглища от същото находище. В Концесионния договор е определена площта на находището и 35 годишен срок на концесията с право на продължение при условия и в срокове, посочени в договора. (РЕШЕНИЕ № 655 на МС от 13.07.2005 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 4 от Закона за подземните богатства - твърди горива - въглища, от находище „Източномаришки въглищен басейн“, общини Раднево и Гълъбово, област Стара Загора, Обн., ДВ, бр. 61 от 26.07.2005 г.)

Дружеството има три открити рудника в експлоатация: рудник „Трояново-1“, рудник „Трояново-север“ и рудник „Трояново-3“. Те доставят лигнитни въглища на термичните електроцентрали в комплекса „Марица-изток“, които са: „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Контур Глобал Марица Изток 3“ ЕАД, ТЕЦ „Ей И Ес-Гълъбово“ ЕООД и „Брикел“ ЕАД.

След затварянето на блокове 1-4 на АЕЦ „Козлодуй“ през 2007 г., комплексът „Марица-изток“ стана център на електропроизводство в Република България с над 3300 MW енергопроизводствена мощност. Намалването на

мощността на АЕЦ „Козлодуй“ при спирането на тези 4 блока налага увеличаване на добива на лигнитни въглища, за да се гарантира сигурността на енергийната доставка.

„Мини Марица-изток“ ЕАД, гр. Раднево е най-голямото открито въгледобивно предприятие в Република България. Неговата дейност е с определяща значимост, както за националния енергиен баланс, така и за икономическия просперитет на региона и страната. Основната мисия и цел на дружеството е: енергийна независимост и национална сигурност чрез ритмичната доставка на въглища за термичните централи в региона.

Необходимостта от горива и енергия за страната в средата на XX век са причина за разработването на Източномаришкото въглищно находище. Цяло седемдесетилетие лигнитните въглища, добивани в него, са единственият конкурентен местен енергиен ресурс в електроенергийния баланс на Република България сред останалите енергийни източници. С изграждането на сероочистващи инсталации в ТЕЦ „Марица Изток 2“ ЕАД, „Контур Глобал Марица Изток 3“ и в „Брикел“ ЕАД, както и отговарящата на съвременни екологични изисквания ТЕЦ „Ей И Ес-Гълъбово“ лигнитите остават важен енергиен ресурс за страната. Към днешна дата „Мини Марица-изток“ ЕАД добиват 96% от балансовите запаси на лигнитни въглища в страната и 90% от запасите на всички въглища, а с тях се произвеждат до 34% от електроенергията в България. Икономически ефективните запаси възлизат на 741 850 000 тона, които са достатъчни да задоволят енергийните нужди на България за още половин век.

Първата копка за изграждане на минното селище за първия източномаришки рудник не случайно е на бележитата за всеки българин дата 3 март 1952 г. Едновременно със строителството и развитието на рудниците са построени стотици апартаменти, десетки магазини, детски ясли и градини, почивни домове и бази за краткотраен отдих, градски болници, железопътни и шосейни пътища, домове на културата. Корпоративната социална отговорност на „Мини Марица-изток“ ЕАД е обвързана с ценностите за устойчиво развитие, социално отговорен работодател за над 6 800 души. Дружеството се стреми да подобри стандартите за работа, за социално развитие, опазване на околната среда, стандарта на живот на своите служители и обществото. Отнася с отговорност към обществото и институциите не само на територията на областите, на които е разположено Източномаришкото находище, но и към всяка национална и благородна кауза. Подкрепата си „Мини Марица-изток“ ЕАД фокусира върху проекти, свързани със здравеопазване, изкуство, спорт, опазване на културното и историческото наследство и др.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

проф. д-н инж. Николай Вълканов
Минстрой Холдинг АД

Телефон: 02 963 55 55
Факс: 02 962 42 50
E-mail: office@minstroy.com

ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ

проф. д-р инж. Любен Тотев

Телефон: 087 980 7900
E-mail: ltotev@abv.bg

проф. д-р инж. Илия Гърков
Дънди Прешъс Металс Челопеч ЕАД

Телефон: 0728 68 302
Факс: 0728 68 295
E-mail: iliya.garkov@dundeeprecious.com

ЧЛЕНОВЕ

инж. Делчо Николов
Асарел-Медет АД –
представител на подотрасъл
„Рудодобив“

Телефон: 0357 60 402
Факс: 0357 60 250
E-mail: dnikolov@asarel.com

инж. Драгомир Драганов
Елаците-Мед АД – представител на
подотрасъл „Рудодобив“

Телефон: 02 923 77 12
E-mail: d.draganov@ellatzite-med.com

инж. Илза Чинкова
Мини Марица-изток ЕАД –
представител на подотрасъл
„Въгледобив“

Телефон: 0417 8 23 54
Факс: 0417 8 26 05
E-mail: mmi-ead@marica-iztok.com

проф. д-р инж. Ивайло Копрев
Минно-геоложки университет
„Св. Иван Рилски“

Телефон: 02 80 60 201
Факс: 02 868 72 24
E-mail: rector@mgu.bg

Емил Брайчев
Огняново К АД – представител на
подотрасъл „Добив на инертни и
строителни материали“

Телефон: 02 989 65 78
Факс: 02 980 20 87
E-mail: office@ognyanovo-k.com

Люба Кожухарова
Ватия АД –
представител на подотрасъл
„Добив на индустриални минерали“

Телефон: 02 854 81 13
Факс: 02 854 81 17
E-mail: office@vatia.bg

Ирина Георгиева
Марин Батуров ЕООД – представител
на подотрасъл „Добив на скално-
облицовъчни материали“

Телефон: 0361 6 22 44
E-mail: baturov@baturov.com

д-р Николай Вардев
БН-Консулт Инженеринг ООД –
представител на подотрасъл „Геология“

Телефон: 02 444 72 55
E-mail: bn.sofia@gmail.com

д-р инж. Боряна Манолова
Сименс ЕООД

Телефон: 02 811 56 24
E-mail: officesiemens.bg@siemens.com

доц. д-р инж. Иван Митев
Изпълнителен директор на
Българска минно-геоложка камара

Телефон: 02 99 50 424
E-mail: director@bmgk-bg.org

Ирина Колева
Българска асоциация на производителите
на инертни материали

Телефон: 0888 506 407
E-mail: i.koleva@bapim.org

инж. Димитър Илчев
Евромаркет Кънстракшън ЕАД

Телефон: 02 97 67 100
Факс: 02 97 67 101
E-mail: construction@euromarket.bg

Каолин ЕАД

Телефон: 084 612 500
E-mail: office@kaolin.bg

КОНТРОЛЕН СЪВЕТ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

д-р Розалина Козлева
Инфрапроект Консулт ЕООД

Телефон: 02 983 61 88
Факс: 02 983 61 92
E-mail: office@infrapro.com

ЧЛЕНОВЕ

инж. Данчо Тодоров
Нипроруда АД

Телефон: 02 828 54 34
Факс: 02 920 18 57
E-mail: pbox@niproruda.com

инж. Иван Кожухаров
Евротест Контрол ЕАД

Телефон: 02 447 03 60, 447 03 45
Факс: 02 870 05 83, 872 05 96
E-mail: i.kozhuharov@eurotest-control.bg

ЧЛЕНОВЕ НА БМГК

ДОБИВ НА МЕТАЛНИ ПОЛЕЗНИ ИЗКОПАЕМИ

Асарел-Медет АД
4500 Панагюрище
Телефон: 0357 60 210
Факс: 0357 64 085
E-mail: office@asarel.com

Горубсо - Мадан АД
4900 Мадан, ул. „Явор“ № 1
Телефон: 0308 98 004
Факс: 0308 98 003
E-mail: office@gorubsomadan.com

Дънди Прешъс Металс Крумовград ЕАД
1000 София, ул. „Бачо Киро“ № 26, ет. 3
Телефон: 02 930 15 00
Факс: 02 930 15 95
E-mail: pr@dundeeprecious.com

Дънди Прешъс Металс Челопеч ЕАД
2087 Челопеч
Телефон: 0728 68 226
Факс: 0728 68 286
E-mail: pr@dundeeprecious.com

Елаците - Мед АД
2086 Мирково
Телефон: 02 923 77 21
E-mail: office@ellatzite-med.com

Лъки - Инвест АД
4860 Лъки, ул. „Освобождение“ № 2
Телефон: 03052 20 46
Факс: 03052 21 22
E-mail: luckyinvest@abv.bg

Минстрой Холдинг АД
1700 София, бул. „Г. М. Димитров“ № 57
Телефон: 02 963 55 55
Факс: 02 962 42 50
E-mail: office@minstroy.com

Родопи Еко Проджектс ЕООД
4980 Златоград, ул. „Стефан Стамболов“ № 2
Телефон: 03071 23 01
Факс: 03071 24 88
E-mail: r_bodurova@abv.bg

Рудметал АД
4960 Рудозем, Промислена зона
Телефон: 03065 33 35
Факс: 03065 31 25
E-mail: office@rudmetal.com

Трейс Рисорсиз ЕООД
1680 София, бул. „България“ № 102,
Бизнес център Белисимо, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 18;
Факс: 02 808 25 29
E-mail: office@thrace-resources.com

Целзиан ООД
1407 София, жк. Лозенец, ул. „Банат“ № 28
Телефон: 02 963 32 47;
Факс: 02 865 73 26
E-mail: rm@celsian.eu

ДОБИВ НА ИНДУСТРИАЛНИ МИНЕРАЛИ

Базалт България ООД
1504 София, ул. „Оборище“ № 20, ет.1, офис 5
Телефон: 02 946 19 93
Факс: 02 944 96 89
E-mail: basalt@abv.bg

Ватия АД
1113 София, ул. „Самоков“ № 28 И, Комплекс „Есте“
Телефон: 02 854 81 10
Факс: 02 854 81 17
E-mail: office@vatia.bg

Имерис Минералс България АД
6600 Кърджали, Индустриална зона - Изток 91
Телефон: 0361 608 00
Факс: 0361 608 09
E-mail: office-bulgaria@imerys.com

Калцит ЕООД

2200 Сливница, ул. „Паисий Хилендарски“ № 3
Телефон: 07274 24 10
Факс: 084 61 25 05
E-mail: kalcit@abv.bg

Каолин ЕАД

7038 Сеново, ул. „Дъбрава“ № 8
Телефон: 084 61 25 00
Факс: 084 61 25 05
E-mail: office@kaolin.bg

НЕФТ И ПРИРОДЕН ГАЗ

Овергаз Инк. АД

1407 София, ул. „Филип Кутев“ № 5
Телефон: 02 428 35 93
Факс: 02 962 17 24
E-mail: external@overgas.bg

Проучване и добив на нефт и газ АД

1080 София, ул. „Стефан Караджа“ № 2
Телефон: 02 946 16 00, 980 16 11
Факс: 02 980 20 32
E-mail: office@pdng-bg.com

ВЪГЛЕДОБИВ

Мина Станянци АД

2254 Станянци
Телефон: 0729 220 54
Факс: 0729 220 52
E-mail: minasta@abv.bg

Мини Марица - изток ЕАД

6260 Раднево, ул. „Георги Димитров“ № 13
Телефон: 0417 833 04
Факс: 0417 826 05
E-mail: mmi-ead@marica-iztok.com

Минно дружество Белоградчик АД

2300 Перник, ул. „Райко Даскалов“ 1, ет. 1, офис 2А
Телефон: 0885 21 93 50
E-mail: irina@wautelet.net

ДОБИВ НА ИНЕРТНИ И СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ

**Българска асоциация на производителите
на инертни материали (БАПИМ)**

Телефон: 0888 506 407
E-mail: office@bapim.org

Златна Панега Цимент АД

5760 Златна Панега, ул. „Шипка“ № 2
Телефон: 02 88 20 101
Факс: 02 88 20 101
E-mail: office@titan.bg

МДЗ Балша АД

1217 Балша
Телефон: 07118 22 08, 22 14
Факс: 07118 22 09
E-mail: mdzbalsha@abv.bg

Огняново-К АД

1000 София, ул. „Позитано“ № 7, ет. 4
Телефон: 02 989 53 31
Факс: 02 980 20 87
E-mail: office@ognyanovo-k.com

СМА Минерал ЕООД

8001 Бургас, кв. Победа, ул. „Чаталджа“ № 52
Телефон: 056 811 506
Факс: 056 811 505
E-mail: office@smamineralbg.com

ДОБИВ НА СКАЛНО-ОБЛИЦОВЪЧНИ МАТЕРИАЛИ

Би Ен Ес Ес ООД

3000 Враца, ул. „Сестри Хаджикръстеви“ № 4
Телефон: 092 630 446
Факс: 092 630 414
E-mail: bitunski@bnstones.com

БУМАР АД

2800 Сандански, ул. „Свобода“ № 3
Телефон: 07433 20 67
Факс: 07433 20 67
E-mail: bumarp@abv.bg

Дионисомарбле - България ЕООД

1303 София, ул. „Отец Паисий“ № 17, ет. 4, ап. 8
Телефон: 02 989 06 23
Факс: 02 989 61 23
E-mail: office@dionysmarble.bg

Илинденци – мрамор АД

2825 Струмяни
Телефон: 0746 321 04
Факс: 0746 321 06
E-mail: ilindentci_mramor@yahoo.com

Марин Батуров ЕООД

1000 София, ул. „Г. С. Раковски“ № 111
Телефон: 02 983 22 70
Факс: 02 983 22 74
E-mail: baturov@baturov.com

Попчев Стоун Дизайн ЕООД

9000 Варна, ул. „Кирил Шиваров“ № 1, вх. А, ет. 4, ап. 14
Телефон: 052 300 658
Факс: 052 303 768
E-mail: office@popchevstone-design.com

ХЕМУС-М АД

3100 Мездра, ул. „Христо Ботев“ № 1
Телефон: 0910 919 99
Факс: 0910 919 90
E-mail: a_ispyridis@hemusmarble.com

ГЕОЛОГИЯ

Аква Тера Консулт ЕООД

1574 София, кв. Слатина,
ул. „Спътник“ № 21, офис 3
Телефон: 02 971 11 54
E-mail: atconsult@abv.bg

Асарел-Инвестмънт ЕАД

1680 София, БЦ Белисимо,
бул. „България“ № 102, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 10
E-mail: office@asarel-investment.com

БН-Консулт-инженеринг ООД

1618 София, ул. „Народен певец“ № 10
Телефон: 02 444 72 55, 0888 259 001
E-mail: bn.sofia@gmail.com

България Алфа ЕАД

1000 София
1124 София, ул. „Добромир Хриз“ № 7
Телефон: 02 423 78 80
E-mail: vboyanova@mundoro.com

Геоинс Консулт ООД

1700 София, бул. Г. М. Димитров, бл. 6А, вх. Г
Телефон: 0878 711 130, 0878 711 120
Факс: 02 868 10 74
E-mail: geoins_k@abv.bg

Геопс – Болкан Дрилинг Сървисис ЕООД

4250 Асеновград, кв. Долни Воден,
ул. „Кукленски път“ № 5
Телефон: 089 334 9105
Факс: 0331 492 92
E-mail: office@geopsbg.com

Геосервизинженеринг АД
4230 Асеновград, ул. „Сава Катрафилов“ № 19
Телефон: 0331 624 20
E-mail: office@gse.bg

Евромакс сървисиз ЕООД
1680 София, БЦ Белисимо,
бул. „България“ № 102, ет. 6, бл. Б
Телефон: 02 808 25 10
E-mail: euromax@asarel-investment.com

Евротест – Контрол ЕАД
1517 София, ул. „Бесарабия“ № 108
Телефон: 02 447 03 60, 447 03 45
Факс: 02 870 05 83, 872 05 96
E-mail: office@eurotest-control.bg

Рамово ЕООД
5400 Севлиево, ул. „Стефан Пешев“ № 87
Телефон: 0888 21 03 74
E-mail: vhrstov@mib.bg

Ридж Консултантс ЕООД
1504 София, ул. „Проф. Асен Златаров“ № 8
Телефон: 02 978 48 80
E-mail: i.mihaylova@ridgeminerals.com

Русгеоком БГ ЕАД
1407 София, ул. „Филип Кутев“ № 5
Телефон: 02 856 11 99
Факс: 02 962 17 24
E-mail: info@rusgeocom.com

Си. Джи. Ес. Консулт ЕООД
1404 София, ул. „Луи Айер“ № 17, ап. 2А
Телефон: 02 962 61 78
Факс: 02 962 61 98
E-mail: cgs@techno-link.com; chris@cgsgeo.com

Ъпстрийм Джеолоджи Консултинг ООД
1113 София, кв. Изток, ул. „131“ № 1
Телефон: 0877 11 79 62
E-mail: hristov@ugcltd.eu

ЛОГИСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

МИННО СТРОИТЕЛСТВО

Геострой АД
1404 София, ул. „Боянски водопад“ № 106
Телефон: 02 902 40 90
Факс: 02 958 20 14
E-mail: office@geostroy.com

Ремстрой – ИТД ЕООД
4020 Пловдив, ул. „6-и септември“ № 121, ап. 12
Телефон: 032 24 94 50
E-mail: remstroj_itd@abv.bg

Минстрой – Марица изток АД
6260 Раднево, ул. „Тачо Даскалов“ № 10-14
Телефон: 0417 827 20
Факс: 0417 830 23
E-mail: minstroy@minstroy-radnevo.com

Тракия – РМ ЕООД
4004 Пловдив, ул. „Братя Бъкстон“ № 136
Телефон: 032 69 50 30
Факс: 032 67 24 80
E-mail: office@trakia-rm.com

Фундамент ООД
1618 София, бул. „България“ № 102
Бизнес сграда „Белисимо“, блок С, ет. 3, офис 40
Телефон: 02 854 80 28
Факс: 02 854 80 29
E-mail: fundament@abv.bg

НАУКА, ПРОЕКТИРАНЕ, ИНЖЕНЕРИНГ

Благиев инженеринг ЕООД

1000 София, ул. „Стефан Стамболов“ № 30, ет. 3
Телефон: 02 984 88 80
Факс: 02 984 88 81
E-mail: m_blagiev@abv.bg

БТ - Инженеринг ЕООД

1700 София, ул. „Леа Иванова“ № 2, вх. В2
Телефон: 02 945 47 29
Факс: 02 945 47 28
E-mail: bte@inet.bg

Българска геоинформационна компания ЕООД

1618 София, бул. „Цар Борис III“ № 168, офис 32
Телефон: 02 855 41 52
Факс: 02 855 41 52
E-mail: office@trimbul.com

Галдив ЕООД

5000 Велико Търново, ул. „Мальовица“ № 31
Телефон: 0887 797 327
E-mail: galdiv@abv.bg

Геопродукт АД

4230 Асеновград, ул. „Б. Икономов“ № 19
Телефон: 0331 650 46
Факс: 0331 625 12
E-mail: geoproduct@mail.bg

Геопроект ЕООД

1303 София, ул. „Странджа“ № 4
Телефон: 02 937 70 10
Факс: 02 937 70 17
E-mail: geoproject@geoprojectbg.com

Геотехмин ООД

1606 София, ул. „Люлин планина“ №9
Телефон: 02 965 01, 965 02 21
E-mail: office@geotechmin.com

Денкшат България ООД

1421 София, бул. „Арсеналски“ № 115, ет. 5, ап. 7
Телефон: 02 470 75 08
Факс: 02 416 56 11
E-mail: office@denkstatt.bg

ЕкоБум ЕООД

3700 Видин, ж.к. Химик, бл. 10, вх. Б, ап. 58
Телефон: 0897 869 811
E-mail: ecoboom@gmx.com

Екотехконсулт-Б.М. ЕООД

1712 София, ж.к. Младост 3, ул. „Филип Аврамов“ № 17,
Център Кондор, ет. 3, офис 311
Телефон: 0887 849 296
E-mail: milushev@ecotechconsult.org

ЕнвиРоХеми България ЕООД

1505 София, ул. „Сан Стефано“ № 9А
Телефон: 02 846 30 65
Факс: 02 846 30 66
E-mail: info@envirochemie.com

Инфрапроект консулт ООД

1111 София, ул. „Голаш“ № 12
Телефон: 02 983 61 88
Факс: 02 983 61 92
E-mail: office@infrapro.com

МЕТЕКО АД

1618 София, ул. „Боряна“ № 26
Телефон: 02 955 54 93
Факс: 02 955 54 95
E-mail: office@meteco-bg.com

Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“

1700 София, Студентски град, ул. „Проф. Боян Каменов“
Телефон: 02 80 60 201; Факс: 02 868 72 24
E-mail: rector@mgu.bg

Минпроект ЕАД

1756 София, бул. „Климент Охридски“ № 14
Телефон: 02 975 82 20
Факс: 02 975 33 48
E-mail: office@minproekt.com

Национален музей „Земята и хората“

1421 София, бул. „Черни връх“ № 4
Телефон: 02 865 66 39
Факс: 02 866 14 55
E-mail: earth.and.man@gmail.com

Нипроруда АД

1309 София, бул. „Ал. Стамболийски“ № 205
Телефон: 02 828 54 34
Факс: 02 920 18 57
E-mail: pbox@niproruda.com

Орика Мед България АД

4500 Панагюрище, п. к. 103
Телефон: 034 40 84 10
Факс: 034 40 84 18
E-mail: bulgaria.office@orica.com

ТЪРГОВИЯ С МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ И ДРУГИ

Адвокатско дружество „Андрей Делчев и партньори“

1124 София, ул. „Николай Гогол“ № 6
Телефон: 02 401 91 60
E-mail: office@adp.bg

Адвокатско сдружие „Си Ем Ес София“

1000 София, бул. „Цар Освободител“ № 14, ет. 1
Телефон: 02 921 99 10
E-mail: violeta.koeva@ims-cmno.com

Актемиум БЕА Балкан ЕООД

1505 София, бул. „Ситняково“ № 23, офис 406-407
Телефон: 02 971 71 23
Факс: 02 87 22 073
E-mail: beabalkan@actemium.com

Алеги Инженеринг ООД

2070 Пирдоп, бул. „Тодор Влайков“ № 29
Телефон: 0887 57 37 42; 0885 85 02 76
E-mail: office@alegengineering.com

Асарел - Ремонт ООД

4500 Панагюрище, с. Панагюрски колони
Телефон: 034 44 83 65
Факс: 034 44 55 98
E-mail: office@asarel-remont.com

Офис за минна индустрия и металургия ЕООД

1404 София, кв. Манастирски ливади – изток, бл. 89
А, ет. 6, ап. 33
Телефон: 02 967 02 06
Факс: 02 967 02 09
E-mail: office@omim-bg.com

Юнион-Консулт ООД

1111 София, ул. „Николай Коперник“ № 44
Телефон: 02 971 70 27
Факс: 02 971 70 27
E-mail: unions@mail.bg

Атко трейд ЕООД

1799 София, ул. „Андрей Ляпчев“ № 72
Телефон: 02 978 90 08
Факс: 02 978 55 75
E-mail: mail@atcotrade.com

Белаз - София ЕООД

1124 София, ул. „Хан Омуртаг“ № 18
Телефон: 02 948 40 00
Факс: 02 948 40 11
E-mail: office@belaz-sofia.com

Вортекс Трейд ООД

1616 София, ул. „Резньовете“ № 12
Телефон: 0888 37 71 00
E-mail: vortexzam@gmail.com

Геотрейдинг АД

1588 София, ул. „Околовръстен път“ №459,
Многофункционален комплекс ProAuto
Телефон: 02 930 70 63; 02 800 59 07
Факс: 02 987 28 87
E-mail: office@geotrading.bg

Графкар ООД

1225 София, ул. „Одеса“ № 38
Телефон: 02 839 00 76
Факс: 02 936 67 38
E-mail: graphcar@abv.bg

Евромаркет – Кънстракшън ЕАД

1532 София, бул. „Андрей Ляпчев“ № 51
Телефон: 02 97 67 100
Факс: 02 97 67 111
E-mail: office@euromarket.bg

Експлозивпрогрес - ГТМ ЕООД

1588 София, ул. „Околовръстен път“ № 459,
Многофункционален комплекс ProAuto
Телефон: 02 902 65 20
Факс: 02 902 65 27
E-mail: office@explosiveprogress.eu

Емкотек ООД

1505 София, ул. „Мърфи“ № 11, офис 2
Телефон: 02 950 28 77
Факс: 02 950 28 78
E-mail: emkotek@gmail.com

Емтекс Инженеринг ЕООД

1309 София, бул. „Ал. Стамболийски“ № 205, бл. Б,
офис 303
Телефон: 02 920 19 10; Факс: 02 920 19 10
E-mail: office@emteks.eu

Епирок България ЕООД

1528 София, бул. „Искърско шосе“ № 7, БЦ Европа,
сграда 3, офис 4
Телефон: 0886 81 60 22
E-mail: nikolay.atanasov@epiroc.com

ЕТ „Рекс – Георги Георгиев“

8600 Ямбол, ж. к. „Златен рог“ бл. 13, вх. В, ап. 61
Телефон: 046 63 91 82, Факс: 046 63 91 82
E-mail: georgimg@abv.bg

Зет и Ем Прайвит Ко ООД

1000 София, ул. „Ангел Кънчев“ № 5, ет. 4
Телефон: 02 986 58 55
Факс: 02 981 61 29
E-mail: office@zandm.net

Инжконсулт ЕООД

9010 Варна, ул. „Дубровник“ № 23
Телефон: 052 333 022
Факс: 052 333 044
E-mail: office@ingconsult.biz

Индустриален клъстер „Средногорие“

1700 София, бул. „Цариградско шосе“ № 125, бл. 3,
лаб. 107
Т: 0879 94 84 78
E-mail: office@srednogorie.eu

Л и Д ООД

1225 София, ул. „Христо Станишев“ № 26-28
Телефон: 02 936 61 27
Факс: 02 936 60 36
E-поща: office@lid-bg.com

МАГ ООД

1700 София, Студентски град, бул. „Андрей
Ляпчев“ 1
Телефон: 0702 652 22 Факс: 0702 670 02
E-mail: office@magbg.eu

МЕТЕКО АД

1618 София, ул. „Боряна“ № 26
Телефон: 02 955 54 93
Факс: 02 955 54 95
E-mail: office@meteco-bg.com

Минен и кариерен сервиз ЕООД

1532 София, бул. „Околовръстен път“ № 467, ет. 2
Телефон: 02 426 13 39
E-mail: yankov.mks@gmail.com

МИТ ООД

1324 София, ж.к. Люлин, бул. „Царица Йоанна“ № 65
Телефон: 02 925 04 12
Факс: 02 925 04 13
E-mail: mit.sales@mbox.contact.bg

Одико - 69 ООД

4000 Пловдив, ул. „Марица“ № 100
Телефон: 032 63 80 42
Факс: 032 64 17 48
E-mail: odico69@gmail.com

Олопласт Груп АД

2070 Пирдоп, ул. „Цар Освободител“ № 15
Телефон: 07181 88 05
Факс: 07181 88 05
E-mail: oloplast_pirdop@mail.bg

ПОК ДСК – Родина АД

1000 София, бул. „Княз Ал. I Батенберг“ № 6, ет.1
Телефон: 02 942 7017
Факс: 02 942 7018
E-mail: rodina@dskrodina.bg

ПОК Съгласие АД

1309 София, бул. „Тодор Александров” № 141
Телефон: 02 816 45 54, 816 45 65
Факс: 02 816 45 66, 816 45 66
E-mail: headoffice@saglasie.bg

Полимет импорт експорт ООД

1680 София, бул. „България” № 60 вх. В ет.5
Телефон: 02 958 64 95
Факс: 02 958 67 84
E-mail: info@polymet-bg.com

Сигма България АД

1404 София, бул. „Околовръстен път” № 35
Телефон: 02 447 99 30
Факс: 02 978 34 36
E-mail: officebulgaria@saracakis.bg

Сименс ЕООД

1309 София, ул. „Кукуш” № 2
Телефон: 02 811 56 24
E-mail: siemens.bg@siemens.com

ССАБ България ЕООД

4023 Пловдив, п.к. № 10
Телефон: 032 52 90 46
Факс: 032 52 90 46
E-mail: dimitar.delchev@ssab.com

Теос - 2001 ЕООД

1172 София, ж.к. „Дианабад” бл. 61, ап. 7-А
Телефон: 02 962 84 45
Факс: 02 962 84 45
E-mail: teos@vip.bg

Технострой Инженеринг ЕООД

6400 Димитровград, ул. „Колю Фичето” № 15
Телефон: 03691 67 77, 0877 335 989
Факс: 03691 60 35
E-mail: tehnostroi@abv.bg

ТоталЕнерджис Маркетинг България ЕООД

1404 София, бул. „България” № 69
Бизнес център „Инфинити тауър”, ет. 13
Телефон: 02 904 71 05
Факс: 02 970 48 57
E-mail: info@totalenergies.bg

Фундамент - Инвест ЕООД

1680 София, бул. „България” № 102
Телефон: 02 820 14 35
E-mail: fundament@gmail.com

Шнайдер Електрик България ЕООД

1766 София, ж.к. Младост 4, Бизнес парк София,
сграда 4, ет. 6
Телефон: 02 932 93 20
Факс: 02 932 93 93
E-mail: csc@schneiderelectric.bg

Издание на Българска минно-геоложка камара

Концепция и редакция: БМГК

**Дизайн и предпечат: Деница Янова,
Смаркетинг ЕООД**

Не е за продажба.

**Благодарности към всички компании, участвали в
съставянето на Годишен бюлетин на БМГК за 2022 г.**

БЪЛГАРСКА
МИННО-ГЕОЛОЖКА
КАМАРА

ГОДИШЕН
БЮЛЕТИН

2022

АДРЕС

1404 София, кв. Манастирски ливади – изток,
бул. Околовръстен път N27, ет.1

ТЕЛЕФОН

(02) 99 50 307

E-MAIL

office@bmgk-bg.org

www.bmgk.bg

СПОНСОРИ

